

ഭിന്നശേഷി സ്റ്റഹൂട് പ്രാദേശിക ഭരണം

കേരള ഇൻസ്റ്റിറ്യൂട്ട് ഓഫ് ലോകൽ അധ്യാർത്ഥിസ്ട്രേഷൻ (കില)
മുളകുന്നത്തുകാവ്.പി.ങ, തൃശ്ശൂർ - 680581

ജനുവരി 2016

(1)

(2)

ഉള്ളടക്കം

- I. ആമുഖം
- II. പ്രാദേശികസർക്കാരുകളും ഭിന്നശേഷി വിഭാഗങ്ങളുടെ വികസനവും
- III. ഭിന്നശേഷിവിഭാഗങ്ങളുടെ പ്രത്യേക ശ്രാമസഭ
- IV. ശാരീരിക-മാനസിക വെല്ലുവിജ്ഞികൾ നേരിടുന്ന വർക്കൂളുള്ള പദ്ധതികൾ

(4)

I

അമുഖം

സാമുഹ്യനീതിയും പ്രാദേശിക സാമ്പത്തിക വികസനവും ലക്ഷ്യം വച്ച് പ്രവർത്തിക്കുന്നവയാണ് നമ്മുടെ പ്രാദേശിക ഭരണകൂടങ്ങൾ. ജനങ്ങളോട് എറുവും അടുത്ത് നിൽക്കുന്ന ഭരണകൂടങ്ങൾ എന്ന നിലയിൽ ജനപകാളിത്തത്തേരാടയുള്ള ഭരണം ഉറപ്പ് വരുത്തുവാൻ തദ്ദേശരഭരണസ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് കഴിയുന്നുണ്ട്. സമുഹത്തിലെ പാർശ്വവത്കരിക്കപ്പെട്ട വിഭാഗങ്ങൾക്ക് എല്ലാവർക്കും സാമുഹ്യനീതി കൈവരിക്കുന്ന തിനും തീരുമാനമെടുക്കൽ പ്രക്രിയയിലെ പകാളിത്തം ഉറപ്പ് വരുത്തുന്നതിനും വേണ്ടിയുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങളാണ് സർക്കരി നായകത്വത്തിലൂടെ പകാളിത്താസൃത്രണപ്രക്രിയയിൽ എരു ആശോളമായും സുഷ്ടിക്കുന്നതിൽ കേരളം വിജയിച്ചിട്ടുണ്ട്. എന്നിരുന്നാലും കേരള-സംസ്ഥാന പദ്ധതികളിലൂടെയും പ്രാദേശിക പദ്ധതികളിലൂടെയും പാർശ്വവത്കരിക്കപ്പെട്ട വിഭാഗങ്ങളായ എസ്.എസ്.ആർ.ടി.സി., സ്റ്റൈക്കർ, മുതിർന്ന പഹരംക്കർ, കുട്ടിക്കർ, ഭിന്നശൈഷിയുള്ളവർ എന്നിവരുടെ ആവശ്യങ്ങളും അവകാശങ്ങളും നടപ്പിൽ വരുത്തുന്നതിൽ ഭരണകൂടങ്ങൾ പൂർണ്ണമായി വിജയിച്ചു എന്ന് പറയാനാകില്ല.

സമുഹത്തിലെ മറ്റ് ജനവിഭാഗങ്ങളെ അപേക്ഷിച്ച് നിത്യജീവിതത്തിൽ വ്യത്യസ്തമായ വെല്ലുവിജികളെ നേരിട്ടുന്നവരാണ് ഭിന്നശൈഷിയുള്ളവർ. പ്രാദേശികതലാൽത്തിലെ വികസന-ക്ഷേമ പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ ആസൃത്രണ വേളയിൽ, ഭിന്നശൈഷികരാർ നേരിട്ടുന്ന പ്രശ്നങ്ങളേയും ആവശ്യങ്ങളേയും പ്രത്യേക ജാഗ്രതയോടെ പരിഗണിക്കേണ്ടത് ആവശ്യമാണ്.

ഭിന്നശൈഷിയുള്ളവരുടെ വെല്ലുവിജികൾ മറ്റുള്ളവർിൽ നിന്നും വളരെ വ്യത്യസ്ഥവും അവയ്ക്ക് പ്രാദേശിക തലാൽത്തിലെ വിക-

സന പ്രവർത്തികളിൽ പ്രത്യേക പരിഗണന നൽകി പരിഹരി കേണ്ടവയുമാണ്. ഈ വിഭാഗത്തിന്റെ പ്രശ്നങ്ങളും പ്രത്യേക ആവശ്യങ്ങളും പദ്ധതി ആസൂത്രണപ്രക്രിയയിൽ ഉൾപ്പെട്ട ടുത്തികൊണ്ട് അവരെ മുഖ്യധാരയിലേക്ക് ഉയർത്തിക്കൊണ്ട് വരുക എന്നതാണ് തദ്ദേശരണസ്ഥാപനങ്ങളുടെ ലക്ഷ്യം.

ഭിന്നശേഷി വിഭാഗങ്ങൾ ആരോക്ക

സാധാരണ മനുഷ്യർക്ക് പൊതുവെ നിർവ്വഹിക്കാൻ കഴിയുന്ന മാനസികവും ശാരീരികവും സാമൂഹികവുമായ പ്രവർത്തനങ്ങൾ അതേ വിധം നിർവ്വഹിക്കാൻ കഴിയാത്ത വിധം ശാരീരിക- മാനസിക-സാമൂഹിക ധർമ്മങ്ങൾക്ക് ഭാഗികമായോ മുഴുവനായോ നഷ്ടം സംഭവിക്കുന്ന അവസ്ഥയെ ഭിന്നശേഷി അമവാ ശാരീരിക മാനസിക വെല്ലുവിളികൾ എന്നു പൊതുവെ പറയാം.

1995 ലെ ദേശീയ വികലാംഗ നിയമത്തിൽ (തുല്യ അവസരവും പുർണ്ണ പങ്കാളിത്തവും അവകാശങ്ങളും സംരക്ഷിക്കുന്ന തിനുള്ള) അധ്യത, ലഘുദൃശ്യത, ബധിരത, ചലന വൈകല്യങ്ങൾ, മാനസിക വെല്ലുവിളികൾ, മാനസികരോഗം, കുപ്പംരോഗ വിമുക്ത വൈകല്യങ്ങൾ എന്നിവയെയാണ് ഭിന്നശേഷി നിർവ്വചനത്തിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നത്.

പൊതു സമീപനം

ഭിന്നശേഷിയുള്ളവരുടെ അവകാശങ്ങൾക്ക് വേണ്ടിയുള്ള യു.എൻ.കണ്ണിവേൻഷൻറിൽ ഇന്ത്യയും ഒപ്പു വച്ചിട്ടുണ്ട്. ഭിന്നശേഷിയുള്ള എല്ലാ വ്യക്തികളും അടിസ്ഥാന സ്വാതന്ത്ര്യങ്ങളും, മനുഷ്യാവകാശങ്ങളും മറ്റുള്ളവർക്കൊപ്പം തുല്യമായി അനുഭവിക്കുന്നുണ്ടെന്ന് ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിനും അവരുടെ അന്തസ്ഥിം ആഡിജാത്യവും ബഹുമാനവും വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനും സംരക്ഷിക്കുന്നതിനും ഈ കണ്ണിവേൻഷൻ ലക്ഷ്യമാക്കുന്നു. ഇന്ത്യൻ ഭരണ ഘടന ഭിന്നശേഷിയുള്ളവർ ഉൾപ്പെടെയുള്ള എല്ലാ ജനങ്ങൾക്കും സമത്വം, സ്വാതന്ത്ര്യം, അന്തസ്ഥി, നീതി എന്നിവ ഉറപ്പുവരുത്തുന്നുണ്ട്. ഭിന്നശേഷിയുള്ള വ്യക്തികൾ രാജ്യത്തിന്റെ വിലമതിക്കാൻ കഴിയാത്ത മുതൽക്കുട്ടാണെന്ന ദേശീയനയം തിരിച്ചറിയുന്നതിന്റെ ഫലമായി അവർക്ക് ആവശ്യമായ ജീവിത സാഹചര്യം

രെക്കമുന്നതിനും, തുല്യാവകാശം പ്രദാനം ചെയ്യുന്നതിനും, അവരുടെ അവകാശങ്ങൾ സംരക്ഷിക്കുന്നതിനും വേണ്ടി പരിശോധിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. അവരുടെ ക്രിയാത്മകമായ പ്രവൃത്തികൾ സമുഹം ഉറ്റു നോക്കുന്നുണ്ട്. എന്നാൽ ഈങ്ങനെന്നെയാക്കേ നിയമങ്ങളും നയങ്ങളും ഉണ്ടായിട്ടും ഭിന്നശേഷിയുള്ള വ്യക്തികൾ ഇനും സമൂഹത്തിൽ പാർശവവത്കൃതരായി തന്നെ തുടരുന്നു.

2011 സെൻസസ് പ്രകാരം കേരളത്തിൽ 769980 ഭിന്നശേഷിക്കാർ ഉണ്ട്. ജനസംഖ്യയുടെ 2.3% ശതമാനത്തിലെ പേര് ഒരു വിധത്തിൽ അല്ലെങ്കിൽ മറ്റാരു വിധത്തിൽ ഭിന്നശേഷിയുള്ളവരാണെന്ന് കണക്കാക്കപ്പെടുന്നു. അതിൽ $\frac{1}{3}$ ഭാഗം കുട്ടികളാണ്. ഇത് ഇന്ത്യൻ ശരാശരിയേക്കാൾ അല്ലെങ്കിൽ കുടുതലാണ്. ഇന്ത്യൻ ജനസംഖ്യയിൽ 2.21% തേതാളം (2011 സെൻസസ്) ഭിന്നശേഷിയുള്ളവരാണ്. ഇതിൽ 48.5% തേതാളം പേര് കാഴ്ചക്കേണ്ട കേൾവിക്കേണ്ട കോട്ടം സംഭവിച്ചവരും ശേഷിച്ചവരിൽ 17.8% പേര് മാനസിക വെല്ലുവിളികൾ നേരിട്ടുനാവരാണെന്നും കണക്കാക്കപ്പെടുന്നു. ചലനശേഷി കുറഞ്ഞവർ 27.9% വും കേൾവി കുറവുള്ളവർ 5.8% വരുന്നു. മൊത്തത്തിൽ 268 ലക്ഷം വരും. ഇതിൽ പുരുഷരാർ 2.4% വും സ്ത്രീകൾ 2.01% വും ആണ്.

II

പ്രാദേശികസർക്കാരുകളും ഭിന്നഗേഷി വിഭാഗങ്ങളുടെ വികസനവും

നമ്മുടെ സമുഹം ഭിന്നഗേഷിക്കാരെ സഹതാപപരമായി വീക്ഷിക്കുകയും, അവരുടെ പലവിധ പ്രശ്നങ്ങളും തിരിച്ചറിയു ന്നതിൽ പരാജയപ്പെടുകയും ചെയ്യുന്നു. സാമൂഹിക വിവേചന അഞ്ച് അവരെ താഴ്ന്നവരായി തിരസ്കരിക്കുകയും അവരുടെ ശരിയായ സ്ഥാനം, സമൂഹത്തിൽ തിരിച്ചറിയുന്നതിന് അജ്ഞ രായി ഭേദഗതിക്കയും ചെയ്യുന്നു. ദേശീയനയം അവർക്കു വേണ്ട ശാരീരിക, വിദ്യാഭ്യാസ, സാമ്പത്തിക, പുനരധിവാസ വ്യവസ്ഥ ഉറപ്പു നൽകുന്നുണ്ടെങ്കിലും, രോഗം നിർബന്ധം, ചികിത്സ, വിദ്യാഭ്യാസം എന്നീ സംവിധാനങ്ങൾ എന്നും ഭിന്നഗേഷിയുള്ളവർക്ക് അപൊപ്പുമാണ്. അതോടൊപ്പം തന്നെ സാമൂഹ്യസുരക്ഷ ഉൾപ്പെടയുള്ള സഹായക സംവിധാനങ്ങൾ ഉറപ്പ് വരുത്തുന്നതിൽ ഇപ്പോഴും വിടവുകൾ കാണാവുന്നതാണ്.

ഇതിനെല്ലാം ഉപരിയായി ഭിന്നഗേഷിക്കാർക്ക് ഒരുപ്പുചേരുന്ന തിനും ചർച്ച ചെയ്യുന്നതിനും, അവരുടെ വിഷമങ്ങൾ പക്കവയ്ക്കുന്നതിനും പദ്ധതി ആസൂത്രണം ചെയ്യുന്നതിനുള്ള പൊതുവേദിയുടെ പ്രധാന അഭാവവും സമൂഹത്തിൽ പ്രകടമാണ്.

ഈ ഭിന്നഗേഷിയുള്ള വ്യക്തികൾ എല്ലാ മേഖലയിൽ നിന്നുമുള്ള പിന്തുണയും പലവിധ സേവനങ്ങളും ആവശ്യമാണ്. ദേശീയനയം ഭിന്നഗേഷി അവകാശ സംരക്ഷണപ്രവർത്തനങ്ങൾ, ഭിന്നഗേഷിയുള്ളവരുടെ ഭാതിക-മാനസിക-സാമൂഹ്യ മേഖലകളിലെ വികാസം എന്നിവയുടെ ഫലമായി ഭിന്നഗേഷിയുള്ളവർക്കായുള്ള സേവന നിർവ്വഹണത്തിൽ ചിട്ടധാരയും പ്രവർത്തനങ്ങൾ ചീല മേഖലകളിൽ കാണാൻ സാധിക്കുന്നുണ്ട്. പ്രാദേശിക സർക്കാരുകൾക്ക് ഭിന്നഗേഷിക്കാർക്കായുള്ള ദേശീയ നയം നടപ്പിൽ വരുത്തുന്നതിനും അവരുമായി ബന്ധ

പ്ലേട് നിയമം നടപ്പിലാക്കുന്നതിനും വളരെ പ്രധാനപ്ലേട് പക്ക് വഹിക്കാൻ കഴിയും.

ത്രിതല പ്രാദേശികസർക്കാരുകളുടേയും, നഗരസഭകളുടേയും എല്ലാ പ്രവർത്തനങ്ങളും ഏകോപിപ്പിച്ച് കൊണ്ടുള്ള വികസനം ഭിന്നഗേഷിക്കേശമന്ത്രിന്റെ അത്യന്താപേക്ഷിതമാണ്. സ്ഥിതിവിവരക്കാകൾ ശേഖരണം വഴി ഇവരുടെ പ്രശ്നങ്ങൾക്കുള്ള പ്രതിവിധികൾക്ക് പിടിച്ച് ഇവരെ സംരക്ഷിച്ച് സമൂഹത്തിന്റെ മുഖ്യധാരയിലേക്ക് കൊണ്ടുപെന്ന് മറ്റൊള്ളവരോടൊപ്പം ഇവർക്കുള്ള അവകാശങ്ങളും തുല്യതയും പ്രധാനം ചെയ്യുന്നതിൽ പ്രാദേശികസർക്കാരുകൾക്ക് വളരെയധികം പക്ക് വഹിക്കാനുണ്ട്. 1994ലെ കേരളപഞ്ചായത്ത് രാജ് നിയമവും മുനിസിപ്പാലിറ്റി നിയമവും ഇവ സാക്ഷാത്കരിക്കുന്നതിനുള്ള മാർഗ്ഗങ്ങളാണ്. പ്രാദേശികസർക്കാരുകൾക്ക് വേണ്ട സാങ്കേതിക വൈദഗ്ധ്യവും മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങളും നല്കുക എന്നതാണ് ഇതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട വകുപ്പുകളുടെ ചുമതല. വികേറ്റീകൃതഭരണത്തിന് തുടക്കമെടുത്ത് മുതൽ 20 വർഷത്തിനിടെ തദ്ദേശരേണസ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് ഇക്കാര്യത്തിൽ എത്രമാത്രം ഇടപെടലുകൾ ഭിന്നഗേഷിക്കാരുടെ കേഷമന്ത്രിന്നു കഴിഞ്ഞു എന്നുള്ളത് ഇത്തരത്തിൽ വിലയിരുത്തേണ്ടതുണ്ട്.

പ്രാദേശിക സർക്കാരുകളുടെ ആവിർഭാവത്തോടെ ഒമ്പതാം പദ്ധതി മുതൽ പ്രത്യേക വിഭാഗങ്ങൾക്കുള്ള പരിഗണന നൽകി വരുന്നുണ്ട്. വികലാംഗ പെൺഷൻ വകുപ്പ് വഴി നല്കിയിരുന്നത് ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾക്കും മുനിസിപ്പാലിറ്റികൾക്കും കൈമാറി. ഒമ്പതാം പദ്ധതിയിൽ എല്ലാ പ്രോജക്ടുകളിലും 3% ഗുണനികതാക്കളെല്ലാം ഭിന്നഗേഷിയിൽക്കൂടിയുള്ളവരായിരിക്കണമെന്ന് നിഷ്കർഷിച്ചിരുന്നു. എന്നാൽ നിർബന്ധമായി ഒരു തുകയും ഭിന്നഗേഷിയിൽക്കൂടിയുള്ളവർക്കായി ഒമ്പതാം പദ്ധതിയിൽ നീക്കിവച്ചിരുന്നില്ല. പത്താം പദ്ധതി മുതലാണ് (2002-07) ഭിന്നഗേഷിയിൽക്കൂടിയുള്ളവർക്കായി മൊത്തം 5% തുക ശിശു, പുഡ്സ്, ഭിന്നഗേഷി വിഭാഗങ്ങൾക്കായി മാറ്റി വൈക്കണമെന്ന് ആസൂത്രണ മാർഗ്ഗരേഖയിൽ നിഷ്കർഷിച്ചിരുന്ന്. ഇതിന് പ്രകാരം ശാരീരിക വെല്ലുവിളികൾ നേരിട്ടുനവർക്കായി ഉപകരണങ്ങൾ

വാങ്ങി നല്കിയിരുന്ന പ്രവർത്തനം പ്രാദേശികസർക്കാരുകൾ ഏറ്റൊന്തതു. എന്നാൽ അപ്പോഴും മാനസികവെള്ളുവിളികൾ നേരിടുന്നവരുടെ പ്രശ്നങ്ങൾക്ക് പരിഹാരം കണ്ടിരുന്നില്ല. പത്താം പദ്ധതി മുതൽക്കാണ് പ്രാദേശികസർക്കാരുകൾ ശിശു, വൃഥർ, ശാരീരിക മാനസിക വെള്ളുവിളികൾ നേരിടുന്നവർ എന്നി വർക്കായി വികസന ഫണ്ടിൽ നിന്ന് മിനിമം 5% തുക നീക്കി വയക്കണമെന്ന നിബന്ധന പ്രാബല്യത്തിൽ വന്നത്. അതിൻ പ്രകാരം ജി.ഒ.(എം.എസ്) 36/2004/plg dt 29.3.2004 സർക്കാർ ഉത്തരവു പ്രകാരം ഭിന്നശേഷിയുള്ളവരുടെ വികസനത്തിനായി ഒരു മാർഗ്ഗരേഖ ആദ്യമായി ഇരക്കി.

11-ാം പദ്ധതി മുതലാണ് പ്രാദേശിക സർക്കാരുകൾക്ക് ഭിന്നശേഷിക്കാരുടെ പ്രശ്നങ്ങളിൽ ഇടപെടുന്നതിന് വേണ്ടതു മാർഗ്ഗ നിർദ്ദേശങ്ങളും ഫണ്ടുകളും ലഭ്യമായി തുടങ്ങിയത്. ഇതനുസരിച്ച് 5% മിനിമം വികസന ഫണ്ട് കുട്ടികൾ, വൃഥർ, ഭിന്നശേഷിക്കാർ എന്നിവർക്കായി മാറ്റിവെയ്ക്കുന്നതിന് പുറമെ 3% ശുണ്ണ ഭോക്താകൾ എല്ലാ പ്രോജക്ട്രിലും ഭിന്നശേഷിയുള്ളവർ ആയിരിക്കണം എന്നും നിഷ്കർഷിക്കുന്നു. ഭിന്നശേഷിയുള്ളവർക്കായുള്ള പദ്ധതികളിൽ പ്രധാന ചുവട് വെയ്പുയിരുന്നു ബഡ്ഡ് സ്കൂളുകൾ. പ്രത്യേകിച്ച് മാനസിക വെള്ളുവിളികൾ നേരിടുന്നവരുടെ പ്രശ്നങ്ങൾ സാമ്പൂർണ്ണത്വത്തിൽ ഏറ്റൊക്കുന്ന തിനുള്ള ഉണർവ്വ് ഈ പദ്ധതി കാലയളവിലാണ് തുടങ്ങിയത്. ആദ്യം ഷ്ടോക്കത്തലത്തിൽ തുടങ്ങിയ ബഡ്ഡ് സ്കൂളുകൾ ശ്രാമപണ്ണായത്ത് തലത്തിലേക്കും വ്യാപിക്കാൻ തുടങ്ങി.

ഭിന്നശേഷിക്കാർക്കായുള്ള സമഗ്ര പരിപാടി തയ്യാറാക്കൽ

പ്രാദേശിക സർക്കാരുകൾക്ക് ഇന്ന് ഭിന്നശേഷിക്കാരുടെ എല്ലാ പ്രശ്നങ്ങളിലും ഇടപെടുന്നതിനുള്ള അധികാരം നൽകുന്നുണ്ട്. ആദ്യ പടിയായി ഭിന്നശേഷിക്കാരുടെ സ്ഥിതി വിവരക്കണക്കുകൾ പഠനം നടത്തി മന്ത്രിലൂക്കണം. ഓരോ വിഭാഗം ഭിന്നശേഷിക്കാരേയും അംഗവൈകല്യം, കേൾവി വൈകല്യം, കാഴ്ചയില്ലാത്തവർ, വിവിധ മാനസിക വെള്ളുവിളികൾ നേരിടുന്നവർ

(ബുദ്ധിമാന്യം, സെറിബ്രൽ പാർസി, ഓട്ടീസം, സംസാരവെക്കല്ലും) എന്നിവ തരംതിരിച്ച് അവരുടെ ആരോഗ്യ, വിദ്യാഭ്യാസം പുനരധിവാസ പ്രശ്നങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കണം. വൈകല്യങ്ങൾക്ക് കാരണങ്ങൾ കണ്ണഡത്തുകയും അവ ഇല്ലായ്മ ചെയ്യുന്നതിന് ആവശ്യമായ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടത്തേണ്ടതും വിവിധ വകുപ്പുകളുടെ സേവനങ്ങൾ സംയോജിപ്പിക്കേണ്ടതും തദ്ദേശരാജ്യസ്ഥാപനങ്ങളാണ്. അവരുടെ പ്രത്യേക ആവശ്യങ്ങളും പ്രശ്നങ്ങളും കണ്ണഡത്തുന്നതിനായി പ്രത്യേക ഗ്രാമസഭകൾ ചേരേണ്ടതും ആവശ്യമാണ്. ഭിന്നശേഷിക്കാരുടെ ഓരോ പ്രശ്നവും അയൽസഭകളിൽ നിന്നും ഉരുത്തിരിഞ്ഞ് വരേണ്ടതും അവ വാർഡ് വികസന സമിതി, ഗ്രാമസഭകൾ, പ്രത്യേക ഗ്രാമസഭകൾ, വർക്കിംഗ് ശുപ്പ്, സ്കൂളിംഗ് കമ്മിറ്റികൾ പഞ്ചായത്ത് എന്നിവയുടെ പരിശോധനകൾക്കും മുൻഗണനകൾക്കും വിധേയക്കേണ്ടതുമാണ്. കേന്ദ്ര-സംസ്ഥാനാവിഷക്കുത സ്കീമുകൾ, എം.എ, എം.എൽ.എ വികസനഫല്ക എന്നിവ ഉപയോഗിച്ച് ചെയ്യാവുന്ന പ്രവർത്തനങ്ങൾ, സന്നദ്ധസംഘടനകൾക്ക് ഏറ്റുടരത്തു ചെയ്യാവുന്നവ എന്നിവ സമഗ്ര പരിപാടിയായി തീരേണ്ടതുമാണ്. ഇതിനായി ഇവരുമായി ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുലഭത്തിൽ ചർച്ചകൾ അനിവാര്യമാണ്. കൂടാതെ പദ്ധതിപ്രവർത്തനങ്ങളിൽ ഏകോപനവും ഇടക്കി ടെയ്യുള്ള അവലോകനവും അനിവാര്യമാണ്. ഭിന്നശേഷിക്കാരുടെ ഉന്നമനത്തിനായുള്ള നിയമ ഭേദഗതികളും ഇവർ വഴി നിർദ്ദേശിക്കാവുന്നതാണ്. പൊതുസ്ഥലങ്ങൾ, യാത്രാവാഹനങ്ങൾ, ഓഫീസുകൾ, വിദ്യാഭ്യാസം സ്ഥാപനങ്ങൾ, സ്വന്തമാനീടുകൾ മുതലായവയിൽ ഇവർക്കായി പ്രത്യേക സംവിധാനങ്ങൾ ഏർപ്പെട്ടു തന്നുന്നതിനുള്ള നിയമ നിർമ്മാണവും തദ്ദേശരാജ്യ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് നിർദ്ദേശിക്കാവുന്നതാണ്. ഇന്ന് ചുരുക്കം നിയമ നിർമ്മാണങ്ങളെ ഇതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് നടന്നിട്ടുള്ളൂ. ഉംബ. കെട്ടിട നിർമ്മാണ ചടങ്ങൾ, വാഹനങ്ങളിലെ റിസർവേഷൻ, ജോലി സംവരണം മുതലായവ. തദ്ദേശരാജ്യസ്ഥാപനങ്ങളിലെ സേവന പ്രദാന മേഖലകളിൽ ഭിന്നശേഷിയുള്ളവർക്കായി പ്രത്യേക സംവിധാനങ്ങൾ ഒരുക്കേണ്ടതും അങ്ങനെ സേവന മേഖലയിലെ വിവേചനം ഇല്ലാതാക്കുന്നതിന് പ്രാദേശിക ഭരണകുടങ്ങൾക്ക് പ്രധാനപ്പെട്ട പങ്ക് വഹിക്കാനുണ്ട്.

മെഡിക്കൽ ക്യാമ്പുകൾ, പ്രാമാർക്കാരോഗ്യ കേന്ദ്രം മുതൽ മെഡിക്കൽ കോളേജ് വരെയുള്ള സംവിധാനങ്ങൾ ഉപയോഗ പ്ലറ്റഫോർമ്മൾ, ട്രീ-സ്കൂൾ മുതൽ ബഡ്സ് സ്കൂൾ വരെയുള്ള സംവിധാനങ്ങൾ ലഭ്യമാക്കൽ, ഓരോ വ്യക്തിയുടേയും പുനരധിവാസത്തിനുള്ള സംവിധാനങ്ങൾ ഉറപ്പു വരുത്തൽ (എ.പി.എൽ, ബി.പി.എൽ വ്യത്യാസമില്ലാതെ) പെൻഷൻകൾ, ഇൻഷു റിസ്സ്, കേന്ദ്ര-സംസ്ഥാന സ്കീമുകൾ എന്നിവ ഉപയോഗപ്ലറ്റഫോർമ്മൾ തുണി സമഗ്ര പരിപാടി തയ്യാറാക്കേണ്ടതാണ്. ഭിന്നശേഷിക്കാരുടെ വികസനത്തിനായി പ്രവർത്തിക്കുന്ന സന്നദ്ധസംഘടനകളുടെ പ്രവർത്തന അങ്ങളുടെയും ഈ സമഗ്ര പരിപാടിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തണം.

കുടുംബക്കേന്തീകൃത രീതിയിൽ പ്രോജക്ട് തയ്യാറാക്കാവുന്ന താണ് (ആശയമോധൻ). എന്തെന്നാൽ ഭിന്നശേഷിയുള്ളവരുടെ കുടുംബങ്ങളിലെ ഓരോ അംഗത്തിനും ബോധവൽക്കരണവും കൗൺസിലിംഗും പരിചരണവും ആവശ്യമായി വരുന്നതാണ്. കേന്ദ്ര-സംസ്ഥാന സ്കീമുകളുടെ ഗുണനിഖിത്തങ്ങൾ എല്ലാം തന്നെ പ്രാദേശിക സർക്കാരുകളുടെ ആകെ ഗുണനിഖിത്തങ്ങൾ തന്നെ ആയതിനാൽ പരസ്പരം എക്കൊപനവും സംയോജനവും ചർച്ചയും അനിവാര്യമാക്കി പാഴ്ചചെലവും ഇരട്ടിപ്പും ഒഴിവാക്കി പ്രാദേശിക സർക്കാരുകൾ വഴി തന്നെ പദ്ധതി നിർവ്വഹണവും നടത്തേണ്ടതായിട്ടുണ്ട്. സമഗ്ര പരിപാടി തയ്യാറാക്കുന്ന വേളയിൽ തന്നെ വിവിധ സ്കീമുകളെക്കൂടിച്ചുള്ള അവബോധവും എക്കൊ പന-സംയോജന സാധ്യതകളും ഉറപ്പാക്കേണ്ടതുണ്ട്. ഈപ്രകാരം ഭിന്നശേഷിക്കാർക്കായുള്ള പ്രത്യേക പദ്ധതി തയ്യാറാക്കുകയും അവരെ സമൂഹത്തിന്റെ മുഖ്യധാരയിലേക്ക് എത്തിക്കുക എന്നതും പ്രാദേശിക സർക്കാരുകളുടെ ചുമതലയാണ്. കുടാതെ അവരുടെ സംരക്ഷണത്തിനുള്ള പ്രത്യേക നിയമങ്ങൾ പ്രയോജനപ്ലറ്റഫോർമ്മത്തും ആവശ്യമാണ്.

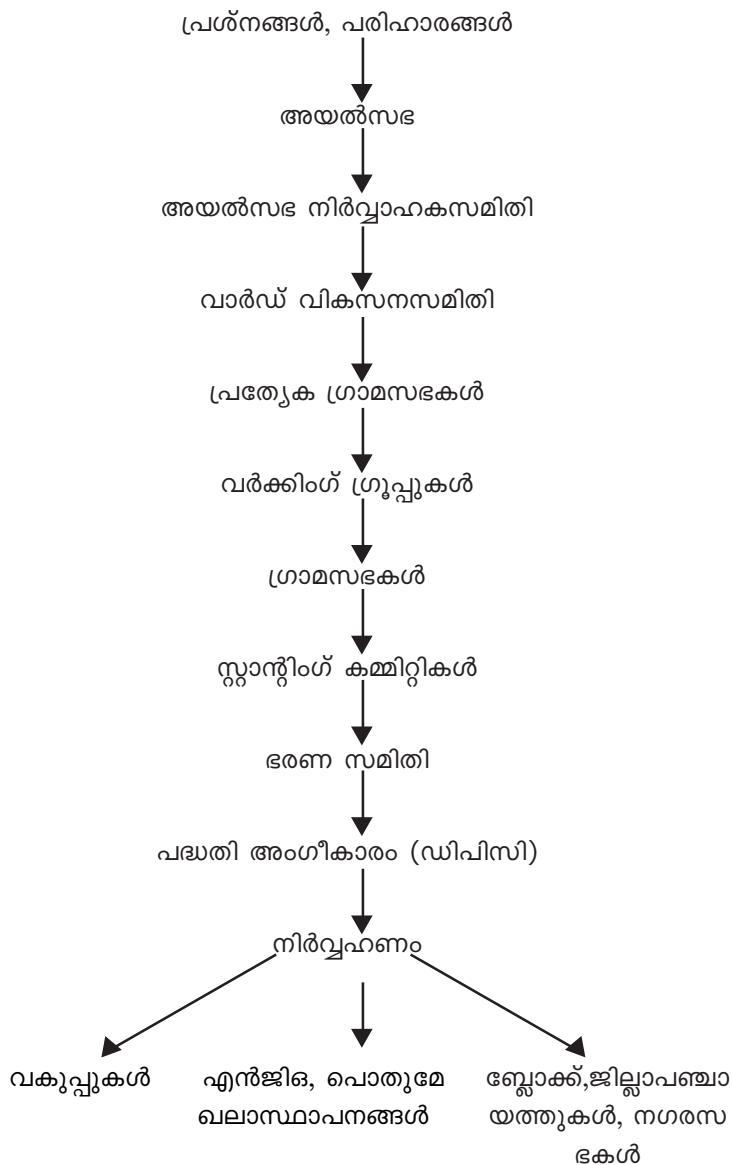
ഭിന്നശേഷിക്കാർക്കായുള്ള പ്രത്യേക പദ്ധതി

12-ാം പദ്ധതി പദ്ധതി ആസൂത്രണ മാർഗ്ഗരേവെ ഭിന്നശേഷിക്കാരുടെ പ്രത്യേക പ്രശ്നങ്ങൾ പരിഹരിക്കുന്നതിനായി ഒരു പ്രത്യേക പദ്ധതി ഓരോ തദ്ദേശവാസി സ്ഥാപനവും തയ്യാറാക്ക

ഓമെന്ന് പറയുന്നു. ഭിന്നഗ്രേഷിയുള്ളവർക്ക് വേണ്ടിയുള്ള ക്ഷേമ പരിപാടികളും പുനരധിവാസ-വികസന പരിപാടികളും ഭിന്നഗ്രേഷിയുള്ളവർക്ക് വേണ്ടിയുള്ള പ്രത്യേക പദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെട്ടു താഴെപ്പറയുന്നതാണ്. തദ്ദേശസ്വയംഭരണവകുപ്പിന്റെ 29.7.2009 ലെ സ.ഉ (എം.എസ്) നമ്പർ 148/2009 ഉത്തരവിലെ നിർദ്ദേശങ്ങൾ പാലിച്ചുകൊണ്ട് ബഡ്സ് സ്കൂളുകളും തദ്ദേശസ്വയംഭരണ വകുപ്പിന്റെ 6.4.2013 ലെ സ.ഉ (എം.എസ്) നമ്പർ 144/2013 ഉത്തരവിലെ നിർദ്ദേശങ്ങൾ പാലിച്ചു കൊണ്ട് ബഡ്സ് റീഹാബിലിറ്റേഷൻ സെറ്ററുകളും സ്ഥാപിച്ച് നടത്താവുന്നതാണ്.

കാര്യക്ഷമത കുടുമ്പത്തിനും പാശ്ചൈലവും ഇരട്ടിപ്പും ഒഴിവാക്കുന്നതിനും വികസന സ്കീമുകൾ ഓരോ വിഭിന്നഗ്രേഷികാരനിലും ആവശ്യങ്ങൾക്കണ്ടിരിക്കുവെന്ന് ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിന് പ്രാദേശിക സർക്കാരുകൾക്ക് മാത്രമേ കഴിയു. വികേസീകൃതഭരണം ഇതിനുള്ള അവസരം ഒരുക്കിയിട്ടുണ്ടെന്ന് നിസം ശയം പറയാം.

ഭിന്നഗ്രേഷികാർക്കായുള്ള പ്രത്യേക പദ്ധതി തയ്യാറാക്കൽ എടുങ്ങണമെന്ന്

III

ഭിന്നശേഷിവിഭാഗങ്ങളുടെ പ്രത്യേക ഗ്രാമസംഭ

12-ാം പണ്ണവസ്തുര പദ്ധതി മാർഗ നിർദ്ദേശത്തിൽ (സ.ഉ (എം.എസ്) നം 362/2013 തസ്വവു തീയതി 16/01/2013) ഓരോ വർക്കിംഗ് ഗ്രൂപ്പും ആ മേഖലയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട സ്റ്റോക്ക് ഹോഴ്സ്യർമാരുടെ യോഗത്തിൽ വാർഷികപദ്ധതികൾ ചർച്ച ചെയ്യുന്നതാണ് എന്ന് നിർദ്ദേശിക്കുന്നുണ്ട്. ഗ്രാമസംഭക്ക് മുമ്പായി കുട്ടികൾ, യുവജനങ്ങൾ, വധുലർ, വികലാംഗർ മുതലായ വിഭാഗങ്ങൾക്കായി വർഷത്തിൽ ഒരു പ്രത്യേക ഗ്രാമസംഭ കുടേണ്ട താണ്ടനും മാർഗരേഖയിൽ പ്രതിപാദിക്കുന്നുണ്ട്. ഭിന്നശേഷിയുള്ള വ്യക്തികളോടുള്ള സമൂഹത്തിന്റെ അവഗണനയും പൊതു ഗ്രാമസംഭ അവരുടെ പ്രശ്നങ്ങളും ആവശ്യങ്ങളും ചർച്ച ചെയ്യുന്നതിൽ കാണിക്കുന്ന അലംഭാവവും ഭിന്നശേഷിക്കാരുടെ പ്രതിനിധികൾ പൊതുസഭയിൽ പങ്കടക്കാത്തതു മുലവും അവരുടെ ആകുലതകൾ പുറത്തുവരാതെ തുടരുന്നു. ഭിന്നശേഷിക്കാരുടെ പ്രത്യേക പ്രശ്നങ്ങൾ ചർച്ചചെയ്യുന്നതിനും അവരുടെ പ്രാതിനിധിയും ഉറപ്പു വരുത്തുന്നതിനുമുള്ള പ്രത്യേക ഗ്രാമസംഭ കൾ സംഘടിപ്പിക്കേണ്ടതുണ്ട്. പ്രാദേശിക രേണുത്തിൽ അവരുടെ താല്പര്യം ഉണർത്തുന്നതിനും ഒരു വിശാല ലോകം തുറക്കുന്നതിനും ഭിന്നശേഷിക്കാർക്കുള്ള പ്രത്യേക ഗ്രാമസംഭകൾക്ക് സാധിക്കും..

പക്കാളികൾ

ഭിന്നശേഷിയുള്ള മില്ല് വ്യക്തികളും പ്രത്യേക സാഹചര്യങ്ങൾ തീർപ്പിക്കുന്നതിൽ പ്രതിനിധികളും താഴെ പറയുന്ന രീതിയിൽ പക്കാളികളാക്കേണ്ടതാണ്.

ഭിന്നശേഷി വിഭാഗം/തരം	പക്കടുക്കാൻ അർഹതപ്പെട്ടവർ
ചലനവൈകല്യം	ഭിന്നശേഷിയുള്ള വ്യക്തി
ഇന്ത്രിയ സംവോദന പരിമിതി	ഭിന്നശേഷിയുള്ള വ്യക്തി
- അസ്ഥർ - ബധിരർ - മുകൾ	
മറ്റു വൈകല്യങ്ങൾ	ഭിന്നശേഷിയുള്ള വ്യക്തി
- മർട്ടിപ്പിൾ സ്കിലോറിസിസ് - ഹീമോഹോലിയ	
ഭൗഖിക പരിമിതി	ഭിന്നശേഷിയുള്ള വ്യക്തി
- ബുദ്ധിമാന്യം - ഓട്ടിസം - സെറിബ്രൽ പാർസി - പൊതുമുഖ വൈകല്യം	നിയമപരമായ രക്ഷാകർത്താവ്
മാനസികരോഗം	നിയമപരമായ രക്ഷാകർത്താവ്
കിടപ്പു രോഗികൾ ഹെമിപ്പീജിയ പക്ഷാഖ്യാതം നടക്കിന് ക്ഷതമേണ്ടുക്കൽ	ഭിന്നശേഷിയുള്ളവർ/നിയമപര മായ രക്ഷിതാവ്/ സംരക്ഷണ ചുമതലയുള്ളവർ/ സ്വയംസഹാ യസംഘ പ്രതിനിധികൾ

ഭാതിക പരിമിതിയുള്ള വ്യക്തികളും, മാനസികവൈദ്യുവിളികൾ നേരിടുന്നവരും അവരുടെ പ്രശ്നങ്ങൾ പൂർണ്ണമായി ചർച്ച ചെയ്യു വാൻ സാധിക്കാത്തതുകൊണ്ടും അവരുടെ സംരക്ഷകരായിട്ടു കൂട്ടിവരെ ശ്രാമസഭകളിൽ ഉൾപ്പെട്ടുതേണ്ടതാണ്. തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനത്തിലെ എല്ലാ ജനപ്രതിനിധികളും പ്രത്യേക ശ്രാമസഭയിൽ പക്കടുക്കണം.

പ്രത്യേക കഷണിതാക്കൾ

1. ഭിന്നഗേഷിയുള്ളവരുടെ സംരക്ഷണത്തിനും വിദ്യാഭ്യാസത്തിനും സ്ഥാപനങ്ങളിലെ പ്രതിനിധികൾ
2. തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപന പരിധിക്കുള്ളിൽ ജീവിക്കുന്ന വ്യത്യസ്ത ഭിന്നഗേഷിക്കാരുടെ സംഘടനകളുടെ ഓരോ പ്രതിനിധി
3. ഈ മേഖലയിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന ആശാ പ്രവർത്തകർ, അക്കവാടി പ്രവർത്തകർ, പാലിയേറ്റീവ് നഡ്സ്, ആരോഗ്യ വകുപ്പ് ഉദ്യോഗസ്ഥർ തുടങ്ങിയവർ.

ഉദ്ദേശ്യം

- * ഭിന്നഗേഷിയുള്ളവർക്ക് ഒരുമിച്ചു കൂടുവാൻ ഒരു പൊതു വേദി
- * ഭിന്നഗേഷിയുള്ള വ്യക്തികളുടെ പ്രശ്നങ്ങളും ആവശ്യങ്ങളും ചർച്ച ചെയ്യുകയും പതിഹാര നിർദ്ദേശങ്ങൾ രൂപപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്യുക.
- * ഭിന്ന ഗേഷിക്കാർക്കു വേണ്ടിയുള്ള സേവനങ്ങളും പദ്ധതികളും ചർച്ച ചെയ്യുകയും ലഭ്യമാക്കുന്നു എന്ന് ഉറപ്പു വരുത്തുകയും ചെയ്യുക
- * ഭിന്നഗേഷിയുള്ള വ്യക്തികളുടെ രീറ്റഗ്രാകാല വികസനത്തിനും, പുനരധിവാസത്തിനും വേണ്ടി സമഗ്ര പദ്ധതിയ്ക്ക് രൂപം നൽകുക.
- * പ്രാദേശിക ഭരണത്തിന്റെ എല്ലാ പ്രവർത്തനങ്ങളിലും ഭിന്ന ഗേഷിയുള്ളവരോട് ഒരു സുഹൃത്തനാ പോലെയുള്ള സമീപനം സ്വീകരിക്കുന്ന തിനായി പ്രവർത്തിക്കുക

പ്രത്യേക ഗ്രാമസഭയുടെ ആസൂത്രണം

ഭിന്നഗേഷി വിഭാഗക്കാർക്കുവേണ്ടിയുള്ള പ്രത്യേക ഗ്രാമസഭ ചെരുന്നത് തീരുമാനിക്കുന്നതും സംഘടിപ്പിക്കുന്നതും പണ്ഡി

യത്ത് കമ്മിറ്റി ആണ്. അജംട, തീയതി, സ്ഥലം എന്നിവയെ കുറിച്ച് പദ്ധതിയിൽ കമ്മിറ്റി തീരുമാനമെടുക്കുന്നു. തദ്ദേശ ഭരണസ്ഥാപനതല വികസനസമിതിയുടെ രൂപീകരണത്തിന് ശേഷം, അജംട തീരുമാനിക്കുന്നതിന് അവരുടെ അഭിപ്രായം ആരായേണ്ടതാണ്.

അഭ്യക്ഷൻ

ഗ്രാമസഭാ യോഗത്തിൽ പ്രാദേശിക സർക്കാരിന്റെ ചെയർപേഴ്സണൽ അഭ്യക്ഷത വഹിക്കേണ്ടതാണ്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ അസാന്നിദ്ധ്യത്തിൽ വൈസ് പ്രസിഡണ്ട് ആ ചുമതല നിർവ്വഹിക്കുന്നു.

കൺവീനർ

കേഷമകാര്യ സ്കാൻസീംഗ് കമ്മിറ്റി ചെയർ പേഴ്സണൽ പ്രത്യേക ഗ്രാമസഭയുടെ കൺവീനർ ആയിരിക്കും.

കോർഡിനേറ്റർ

പ്രത്യേക ഗ്രാമസഭയുടെ കോർഡിനേറ്റർ കളുട സുപ്പർവൈസർ സർ ആയിരിക്കും പ്രത്യേക ഗ്രാമസഭയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട എല്ലാ പ്രവർത്തനങ്ങളിലും കൺവീനരെ കോർഡിനേറ്റർ സഹായിക്കേണ്ടതാണ്.

ഹെസിലിറ്ററ്റർ

പ്രത്യേക ഗ്രാമസഭ ഫലപ്രദമാക്കുന്നതിന് ശുപ്പ് വർക്കുകളിൽ സജീവമായി പങ്കെടുക്കാൻ കഴിവുള്ളവരെ ഹെസിലിറ്ററ്റർമാരായി നിയമയിക്കാവുന്നതാണ്. ഇതോടൊപ്പം ഭിന്ന ശേഷിക്കാരുടെ പ്രശ്നങ്ങൾ വിശകലനം ചെയ്ത് അവര രണ്ട് നടത്താൻ കഴിയുന്ന ഒരു വിദർഭ്യം പ്രത്യേക ഹെസിലിറ്ററ്റരായി ഉൾപ്പെടുത്തണംതാണ്.

ഉദ്യാഗസ്ഥരുടെ പങ്കാളിത്തം

പ്രസിഡണ്ട് /ചെയർപേഴ്സണൽ/മേധർ ആവശ്യപ്പെടുന്നതനു സർച്ച് പ്രാദേശിക സർക്കാരിന്റെ നിയന്ത്രണത്തിലുള്ള ഏതൊരു ഉദ്യാഗസ്ഥനും ഗ്രാമസഭാ യോഗത്തിൽ പങ്കെടുക്കേണ്ടതാണ്.

പ്രത്യേക ശ്രാമസഭയുടെ കാലാവധി

ഭിന്നശേഷിവിഭാഗക്കാരുടെ പ്രത്യേക ശ്രാമസഭ വർഷത്തിൽ ഒരു തവണയെങ്കിലും കൂടിയിരിക്കണം. പൊതുശ്രാമസഭക്ക് 15 ദിവസമെങ്കിലും മുമ്പായി കൂടുന്നതാണ് അഭികാമ്യം.

വേദി, തീയതി, സമയം

പ്രാദേശിക സർക്കാരിന്റെ കമ്മിറ്റി തീരുമാനിക്കുന്ന തീയതിയിലും സമയത്തും സ്ഥലത്തും ശ്രാമസഭ ചേരേണ്ടതാണ്. പക്കടുക്കുന്നവരുടെ പുർണ്ണ പകാളിത്തം ഉറപ്പു വരുത്തുന്നതിനായി ഭിന്നശേഷി വിഭാഗക്കാർക്ക് അനുയോജ്യമായ ഒരു സ്ഥലം തിരഞ്ഞടക്കുകയും ഒരു അവധി ദിവസത്തിലോ ആഴ്ചയുടെ അവസാനത്തിലോ ശ്രാമസഭ കൂടുകയും ചെയ്യേണ്ടതാണ്.

ചർച്ചക്കുള്ള സമയം

വേണ്ടതെ രീതിയിൽ ചർച്ച നടക്കുന്നതിനായി ശ്രാമസഭകൾ 3 മൺിക്കൂറെങ്കിലും നൽകേണ്ടതാണ്

ക്രാറ്റ്

അർഹരായ മുഴുവൻ ഭിന്നശേഷിയിയുള്ളവരും ശ്രാമസഭയിൽ പക്കടുക്കുന്നതാണ് അഭികാമ്യം

സോട്ടീസ്

ശ്രാമസഭാ യോഗത്തെ കുറിച്ച് അംഗങ്ങളെ അറിയിക്കേണ്ട ഉത്തരവാദിത്വം ബന്ധപ്പെട്ട വാർദ്ധിലെ തിരഞ്ഞടക്കപ്പെട്ട ജനപ്രതിനിധിക്കായിരിക്കും. നിശ്ചയിച്ച കമ്മിറ്റിക്ക് ഓരാഴ്ച മുമ്പ് സോട്ടീസ് നൽകണം. അതിൽ യോഗത്തിന്റെ അജ എം, സ്ഥലം, സമയം മുതലായ വിവരങ്ങൾ ഉണ്ടായിരിക്കണം.

സംഘാടനം

ഭിന്നശേഷിയിയുള്ള വ്യക്തികളുടെ ശ്രാമസഭ സംഘടകപ്പിക്കാനുള്ള പുർണ്ണമായ ഉത്തരവാദിത്വം പ്രാദേശിക സർക്കാരിന്റെ കേഷമകാര്യ സ്ഥാന്ത്രിംഗ് കമ്മിററിക്കാണ്. ഇവരുടെ പകാ

ജീതതം ഉറപ്പാക്കുന്നതിനു വേണ്ടി നേരിട്ടും അല്ലാതെയും ഉള്ള എല്ലാ സഹായങ്ങളും നൽകേണ്ടതാണ്. പുർണ്ണ പകാ ജീതതം ഉറപ്പാക്കുന്നതിനു വേണ്ടി ജനപ്രതിനിധികൾ ലഭ്യ ലേവകൾ അച്ചടിച്ച് എല്ലാ ഭിന്നഗേഷിയുള്ളവരുടെ കുട്ടം ബാഞ്ചർക്കും നൽകേണ്ടതാണ്. സംഘടനകൾക്ക് സാധ്യമായ എല്ലാ മാർക്കഷണങ്ങളും പ്രചരണത്തിനായി ഉപയോഗിക്കണം. അച്ചടിച്ച് നോട്ടീസ്, നോട്ടീസ് ബോർഡ്, പ്രത്യേക കഷണ കാർഡ്, അങ്കണവാടികൾ, പ്രത്യേക അയൽകുടങ്ങൾ, പ്രാഥ മികാരോഗ്യ കേന്ദ്രങ്ങൾ, സ്കൂളുകൾ, ഭിന്നഗേഷി വിഭാഗ കാർക്കു വേണ്ടിയുള്ള സംഘടനകൾ, പാലിയേറ്റീവ് കെയർ സെസ്റ്ററുകൾ എന്നിവയിലൂടെയെല്ലാം അറിയിപ്പ് നൽകേണ്ടതാണ്.

റിപ്പോർട്ട്

പ്രത്യേക ശ്രാമസഭയുടെ കോർഡിനേറ്റർ റിപ്പോർട്ട് അവതരിപ്പിക്കണം. ഭിന്നഗേഷി വിഭാഗക്കാരുടെ പ്രാദേശിക അവസ്ഥ പ്രതിഫലിക്കുന്ന വിവരങ്ങൾ, കഴിഞ്ഞ വർഷ അഭിലീല പരിപാടികളും പ്രോജക്ടുകളും, പെൻഷൻ അർഹര തപ്പുടവരുടെ വിവരം, സ്കോളർഷിപ്പ്, ബഡ്സ് തുടങ്ങിയവയും വിവിധ വികസന മേഖലകളിലോ ഭിന്നഗേഷിക്കാർ കൈവരിച്ച നേട്ടങ്ങൾ, ഇപ്പോഴത്തെ അവസ്ഥ എന്നിവ റിപ്പോർട്ടിൽ ഉൾപ്പെടുത്തേണ്ടതാണ്. സാമൂഹ്യ സുരക്ഷ വർക്കിൾ ഗൃഹ്ണിക്കേണ്ട കൺവീനർ, ആരോഗ്യ-വിദ്യാഭ്യാസ സ്കാൻസീംഗ് കമ്മിറ്റി, ക്ഷേമകാര്യ സ്കാൻസീംഗ് കമ്മിറ്റി എന്നിവ രൂമായി ചർച്ച ചെയ്തുവേണം പ്രസ്തുത റിപ്പോർട്ട് തയ്യാറാക്കാൻ. പ്രത്യേക ശ്രാമസഭയുടെ പ്രാദേശിക സർക്കാർ സ്വീകരിച്ച നടപടികളും റിപ്പോർട്ടിൽ ചേർക്കേണ്ടതാണ്.

പൊതു ചർച്ച

ശ്രാമസഭ ഫെസിലിറ്റേറാണ് റിപ്പോർട്ടിന്മേലുള്ള ചർച്ച നയിക്കേണ്ടത്. പകുടുക്കുന്നവരുടെ അഭിപ്രായങ്ങളും നിർദ്ദേശങ്ങളും പ്രത്യേകം രേഖപ്പെടുത്തണം.

ഗുപ്പ ചർച്ച

പൊതുചർച്ചകൾ ശേഷം പ്രത്യേക ഗ്രാമസഭയിലെ പകാളികളെ സബ്ദം ഗുപ്പകളായി തരം തിരിക്കണം. താഴെപറയുന്ന വിഷയങ്ങൾ ഗുപ്പ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ചർച്ച ചെയ്യുകയും ചർച്ചയ്ക്ക് ശേഷം ഓരോ ഗുപ്പം ചർച്ച റിപ്പോർട്ട് അവതരിപ്പിക്കുകയും വേണം.

1. സാമുഹ്യ സുരക്ഷാ സഹായങ്ങൾ - പെൻഷൻ, സ്കോളർഷിപ്പ്, സ്കൂളപഠ്ഠൻ, സംരക്ഷകർക്കുള്ള ധനസഹായം തുടങ്ങിയവ
2. ആരോഗ്യ സേവനങ്ങൾ-

ഭിന്നശേഷി വിഭാഗകാർക്കു വേണ്ടണ്ടിയുള്ള ഉപകരണങ്ങൾ, മെഡിക്കൽ പരിശോധന, മെഡിക്കൽ ബോർഡിന്റെ സർട്ടിഫിക്കറ്റ്, പരീക്ഷാ ഇജീവുകൾ, മെഡിക്കൽ സഹായങ്ങൾ, തൊപ്പികൾ, ഫൈ.ഡി കാർഡുകൾ, മെഡിക്കൽ ഇൻഷുറൻസ്, മറ്റ് ബന്ധപ്പെട്ട കാര്യങ്ങൾ

3. വിദ്യാഭ്യാസവും പരിശീലനവും

ഭിന്നശേഷിക്കാർക്കുള്ള സമഗ്ര വിദ്യാഭ്യാസവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പ്രശ്നങ്ങൾ, പ്രത്യേക വിദ്യാഭ്യാസം, സർവ്വശിക്ഷാ അഭിയാസം സഹായങ്ങൾ, വിദ്യാഭ്യാസം, തൊഴിൽ പരിശീലനം തടസ്സരഹിതമായ ചുറ്റുപാടുകൾ, യാത്ര തുടങ്ങിയവ

4. പ്രാദേശിക പദ്ധതിയും ഭൂതിക പദ്ധതിയും സൗകര്യങ്ങളും.
5. തടസ്സരഹിത പദ്ധതിയും സൗകര്യങ്ങൾ പൊതു സേവന കേന്ദ്രങ്ങൾ, സുക്ഷ്മ സംരംഭങ്ങൾ, സ്വയംതൊഴിൽ സംരംഭങ്ങൾ പ്രത്യേക അയൽക്കൂട്ടങ്ങൾ തുടങ്ങിയവ
6. ബെഡ്സ് സഹായയനം.

ഗുപ്പ അവതരണം

ഗുപ്പിൽ നിന്നും ഓരാളെ റിപ്പോർട്ടോറി തിരഞ്ഞെടുക്കേണ്ടണ്ടും ഗുപ്പ ചർച്ചയുടെ റിപ്പോർട്ട് അവതരിപ്പിക്കുകയും (21)

വേണു. ശുപ്പ് ചർച്ചകളിൽ വന്നിട്ടുള്ള തീരുമാനങ്ങളും നിർദ്ദേശങ്ങളും മിനിക്സ് ബുക്കിൽ രേഖപ്പെടുത്തണം.

മിനിറ്റ്‌സ്

പ്രത്യേക ശ്രാമസഭ മിനിറ്റ്‌സ് രേഖപ്പെടുത്തുകയും സുക്ഷി ക്കുകയും ചെയ്യേണ്ടണ്ടത് കോ-ഓർഡിനേറ്ററുടെ ചുമതല യാണ്. ശ്രാമസഭയിലെ ചർച്ചകളും നിർദ്ദേശങ്ങളും അതാർ സമയത്തു തന്ന രേഖപ്പെടുത്തിയോഗാവസാനം വായിച്ചു കേൾപ്പിക്കുകയും ചെയ്യേണ്ടണ്ടതാണ്. അജിഡ്, ഹാജർ, അല്പക്ഷ പ്രസംഗം, സ്വാഗതം, കോർഡിനേറ്ററുടെ റിപ്പോർട്ട്, ശുപ്പ് രൂപീകരിച്ച രീതി, പകാളികൾ അവതരിപ്പിച്ച പ്രശ്ന അശർ, നിർദ്ദേശങ്ങൾ, അവ എത്ര വർക്കിംഗ് ശുപ്പ് കൈകാര്യം ചെയ്യണമെന്ന കുറിപ്പ് എന്നിവ മിനിക്സിൽ ഉൾപ്പെടുത്തണം. ഓരോ വിഭാഗങ്ങളുടെ പ്രശ്നങ്ങളും പ്രത്യേകം രേഖപ്പെടുത്തണം. മിനിറ്റ്‌സിന്റെ അവസാനം കൺവീനർ, കോർഡിനേറ്റർ, ഫൊറീസ്റ്റ്, ശ്രാമസഭ അംഗങ്ങളിൽ നിന്നുള്ള 5 പേര് എന്നിവരുടെ കൈയ്യാള്ള വയ്ക്കണം.

ഇടപെടലുകളും തീരുമാനങ്ങളും

1. ഭിന്നശേഷിയുള്ളവരുടെ വികസന സമിതി - തദ്ദേശരാജാ സ്ഥാപനതലം

എല്ലാ തദ്ദേശരാജാസ്ഥാപനങ്ങളിലും രൂപീകരിക്കേണ്ട, ഭിന്നശേഷിയുള്ളവരുടെ പ്രതിനിധികളുടെ കൂട്ടായ്മയാണ് ഭിന്നശേഷിക്കാരുടെ വികസന സമിതി. വികസന സമിതിക്ക് ഒരു പൊതു സഭയും നിർവ്വഹകസമിതിയും ഉണ്ടായിരിക്കും. എല്ലാ വർഷവും നിശ്ചിത കാലയളവിൽ ഭിന്നശേഷിയുള്ളവരുടെ പ്രത്യേക ശ്രാമസഭ വിജിച്ചു ചേർക്കേണ്ടത് വികസന സമിതിയുടെ ചുമതലയാണ്.

പൊതുസഭ (General council)

പ്രത്യേക ശ്രാമസഭയിൽ നിന്നും തിരഞ്ഞെടുക്കുന്ന വാർഡിന്റെ പ്രതിനിധികളോടൊപ്പം തദ്ദേശരാജാസ്ഥാപനത്തിന്റെ അഭ്യുക്ഷൻ, കേഷമകാര്യസ്ഥാന്ത്യിംഗ് കമ്മിറ്റി ചെയർമാൻ, ഐ.സി.

ഡി.എസ് സുപ്പർവൈസർ എന്നിവർ ചേർന്നതാണ് വികസന സമിതിയുടെ പൊതുസഭ.

നിർവ്വാഹക സമിതി (Executive Committee)

നിർവ്വാഹക സമിതിയിൽ 7 പേരും ഉണ്ടായിരിക്കും. നിർവ്വാഹക സമിതിയുടെ ഘടന താഴെപ്പറയും പ്രകാരമാണ്.

- ചെയർപോഴ്സൻ- തദ്ദേശസ്ഥാപനത്തിന്റെ അഖ്യക്ഷൻ
- വൈസ് ചെയർപോഴ്സൻ- കേഷമകാര്യസ്ഥാനിംഗ് കമ്മിറ്റി ചെയർപോഴ്സൻ
- കണ്ടർവീനർ- ICDS സുപ്പർവൈസർ
- ജോയിന്റ് കണ്ടർവീനർ- പൊതുസഭയിൽ നിന്ന് തെരഞ്ഞെടു ടുക്കുന്ന ഒരംഗം
- കോ-ഓർഡിനേറ്റർ- പൊതുസഭയിൽ നിന്ന് തെരഞ്ഞെടു ക്കുന്ന ഒരംഗം
- റണ്ട് അംഗങ്ങൾ

ധ്രൂവം ചേരൽ

പൊതുഗ്രാമസഭക്ക് മുമ്പായി പൊതുസഭ 2 പ്രാവശ്യവും നിർവ്വാഹകസമിതി 3 പ്രാവശ്യവും വിളിച്ചു ചേർക്കും. നിർവ്വാഹകസമിതിയുടെ ചെയർപോഴ്സൻ ആണ് പൊതുസഭയും നിർവ്വാഹകസമിതിയും വിളിച്ചു ചേർക്കേണ്ടത്.

പൊതുഗ്രാമസഭയുടെ പങ്കാളിത്തതം

പൊതു ഗ്രാമസഭയിൽ പങ്കടുപ്പിക്കുന്നതിനും ഭിന്നശേഷിക്കാർക്കായുള്ള പ്രത്യേക ഗ്രാമസഭ നിർദ്ദേശങ്ങൾ റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യുന്നതിനുമുള്ള വാർഡ്‌തല പ്രതിനിധികളെ എക്സിക്യൂട്ടീവ് കമ്മിറ്റി ചുമതലയേൽപ്പിക്കേണ്ടതാണ്. പ്രസ്തുത റിപ്പോർട്ട് പ്രത്യേക ഗ്രാമസഭയുടെ മിനുട്ടിസിന്റെയും ചർച്ചകളുടെയും അടിസ്ഥാനത്തിൽ തയ്യാറാക്കാവുന്നതാണ് (അനുബന്ധം-2). പൊതു ഗ്രാമസഭയിൽ ഭിന്നശേഷിക്കാരുടെ പ്രതിനിധികൾക്ക് റിപ്പോർട്ട് അവതരിപ്പിക്കുന്നതിന് അവസരം ലഭിക്കുമെന്ന് വാർഡ് മെമ്പർ ഉറപ്പാക്കേണ്ടതാണ്.

വികസന സമിനാറിലെ പകാളിത്തം

നിർവ്വഹകസമിതിയിലെ എല്ലാ അംഗങ്ങളും തദ്ദേശഭരണസ്ഥാ പന്ത്രിന്റെ വികസന സമിനാറിൽ പങ്കടക്കേണ്ടതാണ്. വികസന സമിനാറിൽ അവതരിപ്പിക്കുന്നതിനായി ഭിന്നശേഷിയുള്ളവരുടെ പദ്ധതി (അനുബന്ധം 3) വിശകലനം എന്ന പേരിൽ റിപ്പോർട്ട് തയ്യാറാക്കണം. നിർവ്വാഹക സമിതി വൈസ് ചെയർമാനും കൺവീനറുമായി കൂടിയാലോചിച്ച് വേണം റിപ്പോർട്ട് തയ്യാറാക്കാൻ. പ്രസ്തുത റിപ്പോർട്ട് കോ ഓർഡിനേറ്റർ വികസന സമിനാറിൽ അവതരിപ്പിക്കണം.

എക്സിക്യൂട്ടീവ് കമ്മിറ്റിയിലെ എല്ലാ അംഗങ്ങളും പ്രാദേശിക സർക്കാരിന്റെ വികസന സമിനാറിൽ പങ്കടക്കേണ്ടതാണ്. ആയതിനു വേണ്ടി കൺവീനർ കോർഡിനേറ്ററുമായി ചർച്ച ചെയ്ത റിപ്പോർട്ട് തയ്യാറാക്കേണ്ടതും ആയത് വൈസ്‌പ്രസി ഡയന്റോ സെക്രട്ടറിയോ വികസന സമിനാറിൽ അവതരിപ്പിക്കേണ്ടതാണ്.

നിർവ്വഹണവും തുടർ നടപടികളും

പ്രാദേശിക സർക്കാരുകൾ ഭിന്നശേഷിയുള്ളവരുടെ പ്രത്യേക ഗ്രാമസഭയുടെ തീരുമാനങ്ങൾക്കും നിർദ്ദേശങ്ങൾക്കും മതിയായ പരിഗണന നൽകേണ്ടതാണ്. നടത്തിയ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് പ്രാദേശിക സർക്കാർ അടുത്തു വരുന്ന ഭിന്നശേഷിക്കാരുടെ എക്സിക്യൂട്ടീവ് കമ്മിറ്റിയിൽ റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യണം. തദ്ദേശഭരണസ്ഥാപനം ഭിന്നശേഷിക്കാർക്കായി നടപ്പിലാക്കുന്ന വിവിധ പദ്ധതികളായ ബഡ്സ് സ്കൗൾ, വരുമാനങ്ങായക പ്രവർത്തനങ്ങൾ മറ്റ് കേഷമ പദ്ധതികൾ എന്നിവയുടെ അവലോകനം നടത്തേണ്ട ചുമതല വികസന സമിതിയുടെ നിർവ്വാഹക സമിതിക്കുണ്ട്.

വർഷത്തിലൊരിക്കൽ വികസന സമിതിക്ക് ഭിന്നശേഷിയുള്ള വർക്ക് വേണ്ടിയുള്ള സേവനങ്ങളുടെയും സ്ഥാപനങ്ങളുടെയും സോഷ്യൽ ഓഫറ്റീറ്റ് നടത്താവുന്നതാണ്. പ്രാദേശിക ഭരണത്തിൽ ഭിന്നശേഷിക്കാർക്ക് അനുകൂല പരിസ്ഥിതി ഉണ്ടാക്കുന്നതിനുള്ള പ്രചോദനമായി വികസന സമിതി മാറുകയും വേണം.

IV

ശാരീരിക-മാനസിക വെല്ലുവിളികൾ നേരിടുന്ന വർക്കൂള്ള പദ്ധതികൾ

ശാരീരിക-മാനസിക വെല്ലുവിളികൾ നേരിടുന്നവർക്ക്, അവർ എ.പി.എൽ/ബി.പി.എൽ എന്ന പേര്ത്തിരിവില്ലാതെ ശാരീരിക-മാനസിക വെല്ലുവിളികൾ നേരിടുന്നവരെ സഹായിക്കുന്നതിന് ചുവടെ വിവരിക്കുന്ന ഇനങ്ങൾ 100% ധനസഹായത്തോടെ സഞ്ചയമായി വിതരണം ചെയ്യാവുന്നതാണ്.

(a) ശാരീരിക വെല്ലുവിളികൾ നേരിടുന്നവർക്ക്:

- (1) സർജിക്കൽ ഷുസ്/അംഗിൾബുട്ട്/മോൾഡിംഗ് ഷുസ്/ഉയർവ്വും അളവും അനുസരിച്ച് പ്രത്യേകം തയ്യാറാക്കിയ തുകരൾ ചെരുപ്പ്/മെക്രോ സെല്ലുലാർ റബ്രൽ സോള്ളൂള്ള ചെരുപ്പ്/അക്കോമ്പ്രോവ് പാദരക്ഷകൾ
- (2) ഓർത്തേതാപെയികൾ ഉപകരണങ്ങൾ/വിവിധതരം കിക്കറ്റീവ് ഷുസുകൾ
- (3) വിവിധതരം കൂത്രിമ അവയവങ്ങൾ/കാൽസ്, കൈ എന്നിവ
- (4) സഖാരസഹായികൾ/വിവിധതരം ക്രച്ചസ്, വാക്കേഴ്സ് (walkers)
- (5) ലാംബാർ കോർസെസ്റ്റ്/സ്പെന്റൽ ഭ്രേസ്/ജാക്കറ്റ്/നീബ്രേസ് (സിലല യുമരലു)/സ്റ്റാറ്റിക് അല്ലക്കിൽ ബെന്നാമിക് സ്പളിന്റ്സ്/വീൽ ചെയർ/കൈക്കൊണ്ടുപയോഗിക്കുന്നതോ മൊട്ടോർ മുവേന പ്രവർത്തിക്കുന്നതോ ആയ പ്രത്യേകം രൂപകൽപ്പന ചെയ്ത ദെഡസെക്കിളുകൾ

(b) കേഷവിശക്തി കുറഞ്ഞവർക്ക്

ശവണി സഹായികൾ (hearing aids)

(c) മാനസിക വെല്ലുവിളികൾ നേരിടുന്നവർക്ക്

- (1) ശാരീരിക വെല്ലുവിളികൾ നേരിടുന്നവർക്ക് നൽകാവുന്ന അതേ ഉപകരണങ്ങൾ മാനസിക വെല്ലുവിളികൾ നേരിട്ടുന്നവർക്കും നൽകാം.

(d) കാഴ്ച കുറഞ്ഞവർക്ക്

- (1) ചലനത്തിനായുള്ള പ്രത്യേക ഉപകരണങ്ങൾ, വെറ്റുകെയിൻ
- (2) ഹാൻഡ് ഫോൺ, ലൈറ്റുള്ളവയും അല്ലാത്തവയും മായ മാനിഫേയേച്സ്, സ്പീച്ച് സിന്റത്സൈസേയേച്സ്, കമ്പ്യൂട്ടറും കമ്പ്യൂട്ടറിനാവശ്യമായ ബൈയിലി അടാച്ചമെന്റും കളും
- (3) കാഴ്ച കുറഞ്ഞവർക്കും കേഴ്വിശക്തി കുറഞ്ഞവർക്കുമായി ഒലപോണിൽ ഘടടിപ്പിക്കുന്ന ബൈയിലി അടാച്ചമെന്റുകളും
- (4) ബൈയിലി എഴുത്തിനുപകരിക്കുന്ന ഉപകരണങ്ങൾ-ഷോർട്ട് ഹാൻഡ് ബൈയിലി മെഷീൻ, പത്താം ക്ലാസ് ജയിച്ച വിദ്യാർത്ഥികൾക്ക് ബൈയിലി ദെപ്പർക്കോർഡ്, കമ്പ്യൂട്ടർ, ടോക്കിംഗ് സൗകര്യങ്ങളാടുകൂടിയ ലാപടോപ്പ്, കാൽക്കുലേറ്ററുകൾ, റിയൽസ് മാപ്പ്, ഫ്രോബ് തുടങ്ങിയവ
- (5) പ്രത്യേക പഠന സാമഗ്രികൾ

ഉപകരണങ്ങളുടെ ആവശ്യകത നിർണ്ണയിക്കൽ

- (1) ഓരോ വ്യക്തിക്കും പ്രത്യേക സ്പെസിഫിക്കേഷൻിലുള്ള ഉപകരണങ്ങൾ വേണം എന്നുള്ളതിനാൽ ഓരോരുത്ത് രേഖയും പരിശോധിച്ച് ഓരോരുത്തർക്കും ആവശ്യമായ ഉപകരണത്തിന്റെ പേരും സ്പെസിഫിക്കേഷനും മതിപ്പ് വിലയും നിശ്ചയിച്ചശേഷമേ പ്രോജക്ട് തയ്യാറാക്കാവു.
- (2) ഉപകരണങ്ങളുടെ ആവശ്യകത നിർണ്ണയിക്കുന്നതിന് വേണ്ടി ശ്രാപണവായത്ത് തലത്തിലും നഗരരണം സ്ഥാപന തലത്തിലും ഉപകരണ ആവശ്യകതാ നിർണ്ണയ കൃാന്ധ നടത്തണം. ശ്രാപണവായത്ത് തല കൃാന്ധിനുവേണ്ടി ബന്ധപ്പെട്ട്

ശ്രാമ പണ്ഡിതനും നഗരഭരണസ്ഥാപനങ്ങളുടെ സംശയി യിൽ അതാര് നഗരഭരണ സ്ഥാപനവും കൃാന്വിനുവേണ്ട ചെലവ് വഹിക്കേണ്ടത്.

- (3) കൃാന്വിൽ പങ്കടക്കുന്ന വ്യക്തിക്കും ആവശ്യമെങ്കിൽ ഒരു സഹായിക്കും കൂടി ടേഷൻ- യാത്രാ ചെലവുകൾക്കായി പരമാവധി 250 രൂപ നൽകാവുന്നതാണ്.
- (4) ശാരീരിക-മാനസിക വെല്ലുവിജികൾ നേരിട്ടുനവർക്ക് സാമൂ ഹ്യസുരക്ഷാ മിഷൻ വെക്കല്യം വു ക്ക മ 1 കു ന കാർധ്യം സർട്ടിഫിക്കറ്റും നൽകിയിട്ടുണ്ട്. 40% ത്തിലധികം വെക്കല്യമുള്ളവരെയും കാർധ് ലഭിക്കാത്ത അർഹരായവ രൂണങ്കിൽ അവരെയുമാണ് കൃാന്വിലേക്ക് ക്ഷണിക്കേണ്ടത്.
- (5) സ്വപ്നശലിസ്റ്റ് മെഡിക്കൽ ഓഫീസർ ഓർത്തേതാടിക് എഞ്ചിനീയർ (Orthotic Engineer), പ്രോപാസ്‌തെറ്റിക് എഞ്ചിനീയർ (Prosthetic Engineer), ഓഡിയോളജിസ്റ്റ് (Audiologist), ഓപ്തോമെട്ട്രിസ്റ്റ് (Optometrist) എന്നിവരഞ്ഞുന സംഘ മാണ്ഡ് പരിശോധന നടത്തേണ്ടത്. താലുക്/ജില്ലാആര്യുപ ത്രികളിൽ നിന്ന് ഇരു വിദഗ്ധരെ ലഭിക്കുന്നതാണ്. ഡിസ്ട്രിക്ക് ഡിസ്ട്രിക്ട് ബിൽഡിംഗ് ഷൻ സെൻറർ (DDRC), മെഡിക്കൽ കോളേജ് സാമൂഹ്യസു രക്ഷാമിഷൻ എന്നിവയുടെ സഹായം ഇരു ആവശ്യത്തിന് തോവുന്നതാണ്. (എത്തെങ്കിലും എജൻസിയേയേം സ്ഥാപ നൽകയേം കൃാന്വ നടത്താൻ ചുമതലപ്പെടുത്താവുന്നതല്ല)

ഉപകരണങ്ങൾ വാങ്ങൽ

ആവശ്യമായ ഉപകരണങ്ങൾ വികലാംഗ ക്രഷ്മ കോർപ്പറേ ഷനിൽ നിന്നോ കൈൽടോൺിൽ നിന്നോ ആർട്ടിഫിഷ്യൽ ലിംപ് മാനുഫാക്ചറിംഗ് കോർപ്പറേഷൻ ഓഫ് ഇന്ത്യ (ഹൈദരാബാദ്/ കാണ്ണപുരം) യിൽ നിന്നോ വാങ്ങാവുന്നതാണ്.

പല തദ്ദേശ രണ സ്ഥാപനങ്ങളും മറ്റ് പല എജൻസികളും വർഷങ്ങളായി ഉപകരണങ്ങൾ നൽകിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നുണ്ട്. അതുകൊണ്ടുതന്നെ ഉപകരണം ഉള്ളവർക്കുതന്നെ അതേ ഉപകരണം വീണ്ടും നൽകപ്പെടാതിരിക്കാൻ വേണ്ട കർശന മുൻക

രുതലുകൾ (സ്ഥിതിവിവരക്കുകൾ ശേഖരിക്കൽ ഉൾപ്പെടെ) സ്വീകരിക്കേണ്ടതാണ്. കൂദാം വച്ച് ഇതു സംബന്ധിച്ച വിവര ശേഖരണം നടത്തേണ്ടതാണ്.

ശാരീരിക-മാനസിക വെള്ളുവിളികൾ നേരിടുന്നവർക്ക് ഉപകരണങ്ങൾ വാങ്ങുന്നതിനുവേണ്ടിയുള്ള തുക ശ്രാമ-ശ്ലോക-ജില്ലാ പഞ്ചായത്തുകൾക്ക് സംയുക്തമായി വകയിരുത്താവുന്നതാണ്.

(എ) ശാരീരിക വെള്ളുവിളികൾ നേരിടുന്ന വിദ്യാർത്ഥികൾക്കുള്ള ധനസഹായങ്ങൾ

ക്ര. നം.	സ്ഥാൻഡേർഡ്/ക്ലാസ്സ്	പ്രതിമാസ സ്കോളർഷിപ്പ്/ ബഹിയുടെ നിരക്ക് (രൂപ)		വാർഷിക ബഹി
		ധേ	സ്കോളർ	
1.	1-4 / നാലു ക്ലാസ്സ്	400	600	500
2.	5-8	500	750	600
3.	9, 10, +1, +2	600	800	800
4.	ബിരുദം	800	1250	1000
5.	ബിരുദാനന്തര ബിരുദം	1000	1500	1500
6.	വൊക്കേഷണൽ പിശിലനം	1000	1500	1500
7.	കാലുകളുടെ വൈകല്യം മൂലം ചലനവൈകല്യമുള്ളവർക്ക് യാത്രാബന്ധന (വിദ്യാലയങ്ങളിൽ പോകുന്ന മാസങ്ങളിൽ മാത്രം)	400	—	—
8.	കാലുകളുടെ വൈകല്യം മൂലം ചലനവൈകല്യ മുള്ളവർ സ്ഥാപന ത്തിന്റെ സാരക്കും ഉപയോഗിക്കുകയാണെങ്കിൽ യാത്രാബന്ധന (വിദ്യാലയങ്ങളിൽ പോകുന്ന മാസങ്ങളിൽ മാത്രം)	അമാർത്ഥ ചെലവ് (സ്ഥാപന ത്തിന് നൽക ണം)	—	—

(ബി) മാനസിക വെല്ലുവിളികൾ നേരിട്ടുന്ന വിദ്യാർത്ഥികൾക്കുള്ള ധനസഹായങ്ങൾ

ക്രമ നമ്പർ	ഇനം	സ്കോളർഷിപ്പ് ബത്ത (രൂപ)
1.	സ്കോളർഷിപ്പ് (പ്രതിമാസം)	1000
2.	വസ്ത്രങ്ങൾക്കുള്ള ബത്ത (വാർഷികം)	800
3.	പഠനസഹായികൾക്ക്/വിദ്യാഭ്യാസ	
	സാമഗ്രികൾക്ക് ബത്ത (വാർഷികം)	1400
4.	ഡേ സ്കോളർക്ക് യാത്രാബത്ത (പ്രതിമാസം)	400
5.	ഉല്ലാസയാത്രാ ചെലവുകൾ, പഠന പര്യടനം മുതലായവക്ക്-രക്ഷിതാക്കളിൽ ഒരാൾക്ക് ഉൾപ്പെട	1000

(സി) ഡേക്കയർ സെന്റ്രീകളിൽ പോകുന്ന മാനസിക വെല്ലുവിളികൾ നേരിട്ടുന്നവർക്കുള്ള ധനസഹായങ്ങൾ

ക്രമ നമ്പർ	ഇനം	പ്രതിമാസ ബത്ത (രൂപ)
1.	വിദ്യാലയ യങ്ങളിൽ പോകാത്ത മാനസിക വെല്ലുവിളികൾ നേരിട്ടുന്ന വ്യക്തികൾ പകൽ സമയം ഡേ കെയർ സെന്റ്രീകളിൽ കഴിയുന്നതിനുള്ള ബത്ത	പ്രതിമാസം 1000 രൂപ - ഡേ കെയർ സെന്റ്രീകളിൽ ഇള വിഭാഗം അളുകളുടെ സുരക്ഷയ്ക്ക് ആവശ്യമായ അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങളും മറ്റ് സാമഗ്രികളും ലഭ്യമാണെന്ന് തദ്ദേശ ഭരണ സ്ഥാപനം ഉറപ്പുവരുത്തണം
2.	യാത്രാബത്ത (പ്രതിമാസം)	400

(ഡി) മാനസിക വെല്ലുവിളികൾ നേരിടുന്ന വിദ്യാലയങ്ങളിലോ ഡേകേയർ സെന്റ് ഗൂക്കളിലോ പോകാത്തവർക്കുള്ള ധനസ ഹായങ്ങൾ (18 വയസ്സിൽ താഴെയുള്ളവർ)

ക്രമ നമ്പർ	ഇന്റ	പ്രതിമാസ ബത്ത (രൂപ)
1.	മാനസിക വെല്ലുവിളികൾ, വളർച്ചാസാമ്പാദനമായ വെല്ലുവിളികൾ, മസ്തിഷ്ക തൃപ്രവാതം (Cerebral palsy) ഓട്ടിസം (Autism) മുതലായവ നേരിടുന്നവർ	1000

ഭിന്നശേഷി വിഭാഗക്കാർക്കായുള്ള കേന്ദ്ര-സംസ്ഥാനാ വിഷകൃത പദ്ധതികൾ

1 ശാരീരിക വെല്ലുവിളികൾ നേരിടുന്ന പെൺകുട്ടികൾ/വെല്ലുവിളികൾ നേരിടുന്ന മാതാപിതാക്കളുടെ പെൺമകൾ എന്നിവർക്കുള്ള സഹായ പദ്ധതി

അർഹത

വാർഷിക വരുമാനം 36000 രൂപയിൽ താഴെയുള്ള വിഭാഗം ആളുകൾ

നിർവ്വഹണം

സാമൂഹ്യനീതി വകുപ്പ് നേരിട്ട് നിർവ്വഹണം നടത്തുന്നു.

അപേക്ഷിക്കേണ്ട വിധം

നിർദ്ദിഷ്ടം മാതൃകയിലുള്ള അപേക്ഷാഫോറം ഏ.സി.ഡി.എസ് ഓഫീസുകൾ, അംഗൻവാടികൾ എന്നിവിടങ്ങളിൽ നിന്നും ലഭിക്കുന്നു.

ഹാജരാക്കേണ്ട രേഖകൾ - വൈകല്യം തെളിയിക്കുന്ന സർട്ടിഫിക്കറ്റ്, വരുമാന സർട്ടിഫിക്കറ്റ്, പാൻ കാർഡ്, വിവാഹിത നാണ്ഡ് എന്നതിന്റെ തെളിവ് (വിവാഹ സർട്ടിഫിക്കറ്റ്, കല്യാഞ്ഞക്കുറി തുടങ്ങിയവ)

ശിശുവികസന പദ്ധതി ഓഫീസർമാർ പരിശോധിച്ച് സാക്ഷ്യ പ്പെടുത്തി ജില്ലാ സാമൂഹ്യനീതി ഓഫീസർമാർ മുഖ്യമായി സാമൂഹ്യപ്രിക്കുന്നു. സാമൂഹ്യനീതി ധനക്കാർഡുടെ ധനസഹായത്തിനായി സമർപ്പിക്കുന്നു.

2. **വികലാംഗമേഖലയിലെ ഏറ്റവും നല്ല ഉദ്യോഗസ്ഥർ, സ്ഥാപനങ്ങൾ, തൊഴിൽ ഭാതാവ് എന്നിവർക്കുള്ള സ്ഥാപന അവാർഡുകൾ**

വികലാംഗരായ തൊഴിലാളികൾ/ഉദ്യോഗസ്ഥർ, വികലാംഗർക്കൾ തൊഴിൽ നൽകുന്നവർ, വികലാംഗ സ്ഥാപനങ്ങൾ എന്നിവരുടെ പ്രവർത്തനങ്ങളെ ഹോസ്റ്റലിപ്പിക്കുക, ശാരീരിക വൈകല്യമുള്ള 18 തൊഴിലാളികൾക്ക് അവാർഡ് ലഭിക്കുന്നു. പൊതുമേഖലാ സ്വകാര്യ-സർക്കാർ മേഖലകൾ ഓരോന്നിലും അധികാർഡ്, ബഡിരർ, അസ്ഥി സംബന്ധമായ വൈകല്യമുള്ളവർ എന്നിവർക്ക് രണ്ട് അവാർഡുകൾ വീതവും, പൊതുമേഖലാ-സ്വകാര്യ-സർക്കാർ മേഖലകൾ ഓരോന്നിലും ഏറ്റവും നല്ല തൊഴിൽ ഭാതാവിന് ഓരോ അവാർഡും അധികാർഡ്, ബഡിരർ, അസ്ഥിസംബന്ധമായ വൈകല്യമുള്ളവർ എന്നിവരുടെ കേഷമായി പ്രവർത്തിക്കുന്ന സ്ഥാപനങ്ങൾ ഓരോ മേഖലയിലും ഒരു അവാർഡ് വീതവും നൽകുന്നതിനാണീ പദ്ധതി.

ഗുണഭോക്താക്കൾ

സ്ഥിരമായ വൈകല്യമുള്ളവർ ജോലി ചെയ്യുന്ന പൊതുമേഖലാ-സ്വകാര്യ-സർക്കാർ സ്ഥാപനങ്ങൾ

- മൊത്തം തൊഴിലാളികളുടെ 2% വികലാംഗർ ജോലി ചെയ്യുന്ന തൊഴിൽ ഭാതാവ്
- വികലാംഗ കേഷമ സ്ഥാപനങ്ങൾ

ധനസഹായം

ഏറ്റവും നല്ല വികലാംഗ തൊഴിലാളികൾ 10,000 രൂപയും, സാക്ഷ്യപത്രവും സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് 50000 രൂപയും സാക്ഷ്യപത്രവും, സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് 5000 രൂപയും സാക്ഷ്യപത്രവും ലഭിക്കുന്നു.

അപേക്ഷിക്കേണ്ടവിധം

ജില്ലാ സാമൂഹ്യനീതി ഓഫീസുകളിൽ നിന്നും ലഭിക്കുന്ന നിശ്ചിത മാതൃകയിലുള്ള അപേക്ഷ പുരിപ്പിച്ചു താഴെ പറയുന്ന രേഖകൾ സഹിതം ജില്ലാ സാമൂഹ്യനീതി ഓഫീസർ വഴി സാമൂഹ്യനീതി ധ്യാനക്കർക്ക് നൽകുകയും അവാർഡുകൾ നിർണ്ണയിച്ച് പ്രവൃംപിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

- തൊഴിലാളികളുടെ അപേക്ഷകൾ സ്ഥാപനമാവി ശുപാർശ ചെയ്തിരിക്കും
- അപേക്ഷയിൽ ഫോട്ടോയും വൈകല്യം തെളിയിക്കുന്നതിനുള്ള മെഡിക്കൽ സർട്ടിഫിക്കറ്റും ഉണ്ടായിരിക്കും.

3. വികലാംഗ ദുരിതാശ്രാസ നിധിയിൽ നിന്നുള്ള ചികിത്സാധനസഹായം

ഗുണഭോക്താക്കൾ

- ഗ്രാമപ്രദേശത്തുള്ള 20000 രൂപയിൽ താഴെ വാർഷിക വരുമാനമുള്ള വികലാംഗർ
- നഗരപ്രദേശങ്ങളിലെ 22375 രൂപയിൽ താഴെ വാർഷിക വരുമാനമുള്ള വികലാംഗർ

നിർവ്വഹണം

സാമൂഹ്യ നീതി ഓഫീസർ, ഒരു വർഷം പരമാവധി 5000 രൂപധനസഹായം നൽകുന്നു. ശാസ്ത്രക്രിയകൾ ഉൾപ്പെടെയുള്ള ചികിത്സ, അപകടത്തെ തുടർന്ന് വികലാംഗനായ ആൾക്കുള്ള ധനസഹായം, വികലാംഗർക്ക് മറ്റ് പദ്ധതികളിലെന്നിലും ലഭിക്കാത്ത ആവശ്യങ്ങൾ എന്നിവയ്ക്കാണ് ധനസഹായം നൽകുക

അപേക്ഷിക്കേണ്ട വിധം

സാമൂഹ്യ നീതി ഓഫീസുകളിൽ നിന്നും നിർദ്ദിഷ്ടമാതൃകയിലുള്ള അപേക്ഷാ ഫോറങ്ങൾ പുരിപ്പിച്ചു വൈകല്യം തെളിയിക്കുന്നതിനുള്ള മെഡിക്കൽ സർട്ടിഫിക്കറ്റ് സഹിതം സാമൂഹ്യ നീതി ഓഫീസർക്ക് നൽകുണ്ടാണ്.

4. സന്നദ്ധ സംഘടനകൾ നടത്തുന്ന വികലാംഗ പുനരധിവാസ കേന്ദ്രങ്ങൾക്കുള്ള ശ്രാൻ്റ്

അംഗീകൃത സന്നദ്ധ സംഘടനകൾ നടത്തുന്ന വികലാംഗ രൂടെ പുനരധിവാസത്തിനും ക്ഷേമത്തിനുമായി പ്രവർത്തിക്കുന്ന സ്ഥാപനങ്ങളിലെ അനേതവാസികളുടെ സംരക്ഷണം ഉള്ള വരുത്തുന്നതിനാണ് ധനസഹായം നൽകുക.

ഗുണഭോക്താക്കൾ

ഓർഫനേജ് കൺട്രോൾ ബോർഡ് അംഗീകരിച്ച വികലാംഗ പുനരധിവാസകേന്ദ്രങ്ങൾ, ശ്രാൻ്റ് അനുസരിച്ച് സർക്കാർ ഉത്തരവായ സ്ഥാപനങ്ങൾ, സർക്കാർ നിയമമനുസരിച്ച് നിജപ്പട്ടത്തിയ എന്നം അനേതവാസികൾ ഉള്ള കേന്ദ്രങ്ങൾ.

ധനസഹായം

അനേതവാസികൾക്ക് പ്രതിമാസം 525 രൂപ വീതം ധനസഹായം ലഭിക്കുന്നു.

അപേക്ഷിക്കേണ്ട വിധം

നിശ്ചിത അപേക്ഷ ഫോം പുറിപ്പിച്ച് താഴെപറയുന്ന രേഖകൾ സഹിതം ജില്ലാസാമൂഹ്യനീതി ഓഫീസർ നേരിട്ട് പരിശോധിച്ച് ശുപാർശ ചെയ്ത് സാമൂഹ്യ നീതി ഡയറക്ടർക്ക് നൽകി ഡയറക്ടർ സാമൂഹ്യ നീതി ഓഫീസർ വഴി ധനസഹായം അനുവദിക്കുന്നു. അപേക്ഷയോടൊപ്പം അനേതവാസികളുടെ ലിസ്റ്റ്, 3 വർഷത്തെ ഓഡിറ്റ് റിപ്പോർട്ട് ഓർഫനേജ് കൺട്രോൾ ബോർഡ് അംഗീകാര സർട്ടിഫിക്കറ്റ് എന്നിവ സമർപ്പിക്കണം.

5. അസ്യരും അസ്ഥിസംബന്ധമായ വൈകല്യമുള്ളവരുമായ രൂമായ അഭിഭാഷകർക്കുള്ള ധനസഹായ പദ്ധതി

അർഹത -

- അസ്യരും അസ്ഥിസംബന്ധമായ വൈകല്യമുള്ളവരുമായ കേരളത്തിലെ ഏതെങ്കിലും കോടതികളിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന അഭിഭാഷകൾ

- കുടുംബ വാർഷിക വരുമാനം 18000 രൂപയിൽ കവിയാത്ത ആളുകൾ

നിർവ്വഹണം - സാമൂഹ്യ നീതി വകുപ്പ്

- ധനസഹായം - സംസ്ഥാന സർക്കാർ ഫണ്ട് അസ്യരായ അഭി ഭാഷകൾക്ക് പ്രതിമാസം 1000 രൂപ നിരക്കിൽ പരമാവധി 5 വർഷത്തേക്ക് റീഡോച്ചസ് അലവസ്സും, നിയമ പുസ്തകം, സ്കൂട്ട് എന്നിവ വാങ്ങുന്നതിനായി ഒരു തവണ 25,500 രൂപയും ലഭിക്കുന്നു. സെറിബ്രൽ പർസിയുള്ള വർക്കും മറ്റുള്ള വർക്കും 2500 രൂപ ആദ്യകാല ചെലവിനായി നൽകുന്നു.

അപേക്ഷിക്കേണ്ട വിധം

നിശ്ചിത ഹോരത്തിലുള്ള അപേക്ഷ ജില്ലാ സാമൂഹ്യനീതി ഓഫീസർ വഴി ധനക്കർക്ക് സമർപ്പിച്ച് ധനസഹായം ലഭ്യ മാക്കുന്നു.

6. വികലാംഗ വിദ്യാർത്ഥികൾക്കുള്ള സ്കോളർഷിപ്പ്

സുഖാഭ്യർഥക്കാർക്ക്

- ഓന്നാം ക്ലാസ്സ് മുതൽ ബിരുതാനന്തര ബിരുദംവരെ (പ്രോഫീഷണൽ, ടെക്നോളജിക്കൽ ടെയിൽനിംഗ് ഉൾപ്പെടെ)പാരിക്കുന്ന വികലാംഗ വിദ്യാർത്ഥികൾ
- വാർഷിക വരുമാനം 36000 രൂപയിൽ കവിയാത്ത വികലാംഗ വിദ്യാർത്ഥികൾ
- മുൻവാർഷിക പരീക്ഷയിൽ 40% കുറയാത്ത മാർക്ക് ലഭിച്ച വർ

ധനസഹായം

- 1 മുതൽ 4 വരെ പ്രതിമാസം 100 രൂപയും 5 മുതൽ 10 വരെ 1250 രൂപയും +1, +2, .ടി.എ കോഴ്സുകൾക്ക് 150 രൂപയും എല്ലാ ഡിഗ്രി കോഴ്സുകൾ, തത്ത്വജ്ഞ പോളിടെക്നോളജിക്ക് കോഴ്സുകൾ മുതലായവയ്ക്ക് 175 രൂപയും സി.ഇ/ബി.ടെക്/എം.ബി.ബി.എസ്/എൽ.എൽ.ബി/ബി.എസ്/എൽ.എൽ.എം.എം.എസ് മുതലായവയ്ക്ക് 250 രൂപയും ലഭിക്കുന്നു. 1 മുതൽ +2 വരെ

പരിക്കുന്ന അസ്യ വിദ്യാർത്ഥികൾക്ക് പ്രതിമാസം 50 രൂപയും ബിരുദം മുതൽ പ്രൊഫഷണൽ കോഴ്സു വരെ പരിക്കുന്ന അസ്യ വിദ്യാർത്ഥികൾക്ക് 100 രൂപയും റീഡേഴ്സ് അല്ല വൻസായി ലഭിക്കുന്നു. ഹോസ്പിറ്റൽ താമസിച്ച് പരിക്കുന്ന +1, +2 വിദ്യാർത്ഥികൾക്ക് 200 രൂപയും, ബി.എ/ബി.എസ്.സി/ബി.കോം വിദ്യാർത്ഥികൾക്ക് 230 രൂപയും പ്രൊഫഷണൽ കോഴ്സ് വിദ്യാർത്ഥികൾക്ക് 300 രൂപയും അല്ലവൻസ് ലഭിക്കുന്നു. അസ്ഥിസംബന്ധമായ വൈകല്യമുള്ള വിദ്യാർത്ഥികൾക്ക് യാത്രാബന്ധനയായി 100 രൂപ ലഭിക്കുന്നു.

അപേക്ഷിക്കേണ്ട വിധം

നിശ്ചിത മാതൃകയിലുള്ള പുതിപ്പിച്ച അപേക്ഷാ ഫോറം ജില്ലാ സാമൂഹ്യനീതി ഓഫീസർ വഴി ദയറക്ടർക്ക് സമർപ്പിച്ച് ധന സഹായം ലഭ്യമാക്കുന്നു.

7 . വികലാംഗപെൻഷൻ

ഭാരിട്ടുരേഖയ്ക്ക് താഴെയുള്ള വികലാംഗർ, ശാരിതിക-മാനസിക വെല്ലുവിളി നേരിട്ടുനവർ സംസ്ഥാന സർക്കാർ തദ്ദേശ റണ്ട് സ്ഥാപനം വഴി നൽകുന്ന പെൻഷൻ പദ്ധതി. (1-4-2011 മുതൽ സമാനമായ ഇങ്ങിരാഗാനി ദേശീയ വികലാംഗപെൻഷൻ പദ്ധതി നിലവിൽ ഉണ്ട്. ആയതിന് അർഹതാ മാനദണ്ഡം വ്യത്യസ്തമാണ്.)

സുഖാഭ്യർത്ഥനകൾ

വാർഷിക കുടുംബ വരുമാനം 1,00,000/ രൂപ കവിയാത്ത വികലാംഗ/മാനസിക വൈകല്യമുള്ളവർ (40% കുടുതലോ അസ്ഥിവൈകല്യം, കാഴ്ച 6/60 അമവാ 20/200 എസ്റ്റിനിൽ അധികരിക്കാത്തവർ / കേൾവി 90 ദേസിവൈല്ലിൽ കുറഞ്ഞവർ/മാനസിക വൈകല്യം ഏ.ക്യൂ 50 ന് താഴെയുള്ളവർ)

2 വർഷമായി കേരളത്തിൽ സ്ഥിരതാമസക്കാർ ആയിരിക്കണം

യനസഹായം

- നിലവിലുള്ളത് 700 രൂപ പ്രതിമാസം
- 80%മേലെ വികലാംഗതവുള്ളവർക്ക് 1000 രൂപ

അപേക്ഷയ്ക്കാപ്പം ഹാജരാക്കേണ്ട രേഖകൾ

- പുരിപ്പിച്ച അപേക്ഷ 2 പ്രതി
- വയസ്സ് തെളിയിക്കുന്ന രേഖ
- വികലാംഗ സർട്ടിഫിക്കറ്റ്
- ഏതെങ്കിലും തിരിച്ചറിയൽ കാർഡ്
- വരുമാനം തെളിയിക്കുന്നതിന് വില്ലേജ് ഓഫീസറിൽ നിന്നുള്ള സർട്ടിഫിക്കറ്റ് (ജി.ഒ (എ.ഒ.എസ്) 8/2015/എസ്.ജെ.ഡി. തീയതി 12/02/2015)

ഹൈക്ക് ഇൻസ്പെക്ടർ വഴി അനേകം നടത്തുന്നു. തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനം, ഗ്രാമസഭ അംഗീകാരം നൽകുന്നു. ജില്ലാ കളക്ടർക്ക് ഫലഭിനായി അപേക്ഷിക്കുന്നു. 40 ദിവസത്തിനകം പെൻഷൻ അനുവദിക്കുന്നു. പെൻഷൻ അപേക്ഷിച്ചതിന്റെ അടുത്തമാസം 1 മുതൽ അർഹത

8. വികലാംഗർക്കുള്ള തൊഴിൽ പരിശീലന കേന്ദ്രങ്ങൾ

15 മുതൽ 25 വയസ്സു വരെ പ്രായമുള്ള വികലാംഗരുടെ സാമ്പത്തികസ്ഥിരതയും സ്വാതന്ത്ര്യവും ഉറപ്പു വരുത്തുന്നതിനായി അവർക്ക് തൊഴിൽ പരിശീലനം നൽകുന്ന നിന്ന് കോഴിക്കോടും (ബുക്ക് ബെബന്തിൻ, ലേതർവർക്കൻ, ഡി.ടി.പി) തിരുവനന്തപുരത്തും (ബുക്ക് ബെബന്തിൻ, കെലറിനിൻ & എംബേബായ്യൻ, ഡി.ടി.പി, ഫാഷൻ സിസ്റ്റെനിൻ) കേന്ദ്രങ്ങൾ വഴി ഈ പദ്ധതി ലക്ഷ്യമിടുന്നു.

സുഖാനോക്താക്കൾ

- 15 മുതൽ 25 വയസ്സ് വരെ പ്രായമുള്ള വികലാംഗർ
- തൊഴിൽ പരിശീലനത്തിന്റെ ആഭിമൃവ്യതിലുള്ള മേൽപ്പറഞ്ഞ വിധം

അപേക്ഷിക്കേണ്ട വിധം

നിർദ്ദിഷ്ടഫോമാറ്റേർ അതാര് തൊഴിൽ പരിശീലനത്തിൽ ലഭ്യ മാക്കി സമർപ്പിച്ചാൽ മതി.

9. ആര്ശാസകിരണം പദ്ധതി

ഒരു മുഴുവൻ സമയ പരിചാരകൾ ആവശ്യമുള്ള വിധം കിട പ്ലിലായ രോഗികളെയും മാനസിക-ശാരീരിക വെള്ളുവിളി നേരി ടുനവരേയും പരിപരിക്കുന്നവർക്ക് ധനസഹായം നൽകുന്ന പദ്ധതി.

ഗുണാഭ്യാസക്രമങ്ങൾ

- വരുമാന പരിധിയില്ല. എല്ലാ മാനസിക രോഗികൾ, ഓട്ടിസം, സെറിബ്രൽ പാർസി, ബുദ്ധിമാന്യം ബാധിച്ചവർ
- സ്വന്തം കാര്യങ്ങളൊന്നും സ്വയം ചെയ്യാൻ കഴിയാത്തവർ, പൊതുസഹജമായ കാരണങ്ങളല്ലാതെ തീർത്തും കിടപ്ലിലായവർ
- ധനസഹായം - പ്രതിമാസം 525/ രൂപ

അപേക്ഷിക്കേണ്ടവിധം

എ.സി.ഡി.എസ്/അക്കണവാടികൾ എന്നിവയിൽ നിന്നും അപേക്ഷാ ഫോറം പുതിപ്പിച്ച് താഴെപറയുന്ന രേഖകൾ സഹിതം എ.സി.ഡി.എസ് സൃഷ്ടിക്കേണ്ട സാക്ഷ്യപ്പെടുത്തി ശിശുവികസന ഓഫീസർമാർക്ക് നൽകുന്നു.

രേഖകൾ സമർപ്പിക്കേണ്ടത്

- രോഗിയുടെയും പരിചാരക നേര്യയും ബി.പി.എൽ രേഖകൾക്കാർഡ്/വിലേജോഫീസറിൽ നിന്നുള്ള വരുമാന സർട്ടിഫിക്കറ്റ്
- നിശ്ചിത ഫോർമാറ്റിലുള്ള ഡോക്ടറുടെ സർട്ടിഫിക്കറ്റ്
- പോസ്റ്റാഫീസ് അക്കൗണ്ട് വിവരങ്ങൾ
- സാമൂഹ്യ സുരക്ഷാ മിഷൻ അപേക്ഷകൾ പരിശോധിച്ച് തുക അക്കൗണ്ടിൽ നികേഷപിക്കും.

- വിധവ, വാർദ്ധക്യ, കർഷകതൊഴിലാളി മറ്റ് കേഷമപെൻഷനു കൾ ലഭിക്കുന്നവർക്കും ആധിക്യകിരണം ആനുകൂല്യം ലഭിക്കുന്നതാണ്.

10 ശ്രൂതിതരംഗം

5 വയസ്സുവരെ പ്രായമുള്ള ശ്രവണ വൈകല്യമുള്ള കുട്ടികൾക്ക് കോഴ്സിയാർ ഇംപ്രാഗ്രേഷനിലുടെ കേൾവിയും ഓഡിയോ വെർബൽ ഫാബിലിറ്റേഷനിലുടെ സംസാര ശേഷിയും ലഭ്യമാക്കുന്നതിനാണീ പദ്ധതി

ഗുണഭോക്താക്കൾ

- 5 വയസ്സുവരെ പ്രായമുള്ള കോഴ്സിയാർ ഇംപ്രാഗ്രേഷൻ സർജ റിയിലുടെ പുർണ്ണമായും കേൾവി ശക്തി ലഭിക്കുമെന്ന് യോക്കർ സാക്ഷ്യപ്പെടുത്തിയ കുട്ടികൾ
- പ്രതിവർഷം 2 ലക്ഷം വരെ വരുമാനമുള്ള കുട്ടികൾ
- നിർദ്ദിഷ്ട ആശുപത്രികൾ ചികിത്സ നടത്തുന്ന കുട്ടികൾ

ധനസഹായം

അഞ്ചുരക്ഷം രൂപ വരുന്ന സർജറി പുർണ്ണമായും സഹജന്യമാണ്.

അപേക്ഷിക്കേണ്ട വിധം

- നിർദ്ദിഷ്ട അപേക്ഷാ ഫോറം സാമൂഹ്യസുരക്ഷാമിഷൻ വെബ്സൈറ്റ്, ശ്രൂതിതരംഗം പദ്ധതിയുടെ വെബ്സൈറ്റ്, സുരക്ഷാമിഷൻ ഓഫീസ് എന്നിവിടങ്ങളിൽ നിന്നും ലഭിക്കുന്നു.
- അംഗീകൃത ആശുപത്രികളിലെ യോക്കർമാരും സാക്ഷകിക വിദ്യർഖരും സർട്ടിഫിക്കറ്റുകൾ സാക്ഷ്യപ്പെടുത്തിയിരിക്കണം.
- അപേക്ഷകൾ സാമൂഹ്യ സുരക്ഷാമിഷൻ തിരുവന്നന്തപുരത്തെ ഓഫീസിൽ സമർപ്പിക്കണം.

ചികിത്സ ലഭിക്കുന്ന ആശുപത്രികൾ

1. ഗവൺമെന്റ് മെഡിക്കൽ കോളേജ്, തിരുവന്നന്തപുരം
2. സാന്തരം ഫോസ്പിറ്റ്, തിരുവന്നന്തപുരം

3. കിംസ് ഹോസ്പിറ്റൽ
4. ഗവൺമെന്റ് മെഡിക്കൽ കോളേജ്, കോഴിക്കോട്
5. മിംസ് ഹോസ്പിറ്റൽ കോഴിക്കോട്
6. ഡോ. മനോജ്, ഇ.എൻ.ടി ഹോസ്പിറ്റൽ കോഴിക്കോട്
7. ഡോ. നാഷാർ ഇ.എൻ.ടി ഹോസ്പിറ്റൽ എറണാകുളം
8. മെഡിക്കൽ ടെസ്റ്റ് ഹോസ്പിറ്റൽ, കൊച്ചി
9. വെസ്റ്റ് ഹോർട്ട് ഹോസ്പിറ്റൽ, തൃശൂർ
10. അൽഫിഹ്യ ഹോസ്പിറ്റൽ പെരിന്തൽമണ്ണ
11. കാരുണ്യ ഡെപ്പോസിറ്റ് സ്കീം.

സ്വപ്നങ്ങൾ സ്കൂളുകളിലേയും മറ്റ് സ്ഥാപനങ്ങളിലേയും മാനസിക ശാരീരിക വൈകല്യമുള്ള കുട്ടികളുടെ വൈദ്യുതിയായ യത്തിനും വിദ്യാഭ്യാസ ആവശ്യങ്ങൾക്കായി ഫണ്ട് സ്വരൂപിക്കുക, ഒരു ലക്ഷ്യമൊ അതിന്റെ ഗുണനിത്യങ്ങളായ സംഖ്യയോ സന്നദ്ധരായ വ്യക്തികളിൽ നിന്നോ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ നിന്നോ ശേഖരിച്ച് സംസ്ഥാന ട്രഷറിയിൽ നികേഷപിച്ച് അതിന്റെ പലിഗ്രാമ ഗുണമുള്ള ആവശ്യങ്ങൾക്ക് ഉപയോഗിക്കുക, ഒരു വർഷത്തിനുശേഷം നികേഷപതുക തിരിച്ചു നൽകുന്നു. പലിഗ്രാമ മിഷൻ ഫണ്ടിൽ നിന്നും തത്ത്വാല്പര്യ തുകയും മാനസിക വെല്ലുവിളി നേരിടുന്ന ഒരു കുട്ടിക്ക് നൽകുകയും ചെയ്യുന്നു.

ഗുണാഭോക്താക്കൾ

- 5 മുതൽ 18 വയസ്സുവരെ പ്രായമുള്ള മാനസിക-ശാരീരിക വെല്ലുവിളി നേരിടുന്ന കുട്ടികൾ
- സ്കൂളുകളിൽ പോകുന്ന അനാമാലയത്തിലും സ്വപ്നങ്ങൾ സ്കൂളുകളിലും പറിക്കുന്ന കുട്ടി
- കേരള സർക്കാരോ ഇന്ത്യ ഗവൺമെന്റോ അംഗീകരിച്ച സർക്കാർ/എയ്യഡി/അണ്ണ-എയ്യഡി സ്ഥാപനങ്ങളിൽ പഠിക്കുന്ന കുട്ടി

ഗുണഭോക്താവിനെ തെരഞ്ഞെടുക്കാൻ നികേഷപകൾ സ്വാത്ര ഗ്രൂമുണ്ട്.

ധനസഹായം

തുകയുടെ പലിഗ കുട്ടികൾക്ക്, ശമ്പത്രക്കിയ, സ്വപ്നഷൽ ഉപകരണങ്ങൾ, വൈദ്യസഹായം, ദ്രോഷൻ ഫീസ്, പോഷകാഹാരം, വസ്ത്രങ്ങൾ, കമ്പ്യൂട്ടർ എന്നിവയും നൽകുന്നു.

12. ബഡ്സ് സ്കൂൾ/ബഡ്സ് റീഹാബിലിറ്റേഷൻ സെൻ്റർ (ബി.ആർ.സി)

തദ്ദേശസ്വയംഭരണവകുപ്പിന്റെ 29.7.2009 ലെ (എം.എസ്) നമ്പർ 148/2009 ഉത്തരവിലെ നിർദ്ദേശങ്ങൾ പാലിച്ചുകൊണ്ട് ബഡ്സ് സ്കൂളുകളും തദ്ദേശസ്വയംഭരണ വകുപ്പിന്റെ 6.4.2013 ലെ (എം.എസ്) നമ്പർ 144/2013 ഉത്തരവിലെ നിർദ്ദേശങ്ങൾ പാലിച്ചുകൊണ്ട് ബഡ്സ് റീഹാബിലിറ്റേഷൻ സെൻ്ററുകളും സ്ഥാപിച്ച് നടത്താവുന്നതാണ്.

13. വ്യത്യസ്ത വൈകല്യമുള്ളവർക്ക് വൈകല്യ നിർണ്ണയ തിരിച്ചറിയൽ കാർഡും, സർട്ടിഫിക്കറ്റും നൽകുന്ന പദ്ധതി

സംസ്ഥാനത്തെ വൈകല്യം ബാധിച്ച മുഴുവൻ പേരേയും കണ്ണടത്തി അവർക്ക് കേന്ദ്ര-സംസ്ഥാന സർക്കാരുകളുടെ ആനുകൂല്യങ്ങൾ അടിസ്ഥാനമാർഗ്ഗരേഖയായ മെഡിക്കൽ ബോർഡ് സർട്ടിഫിക്കറ്റും തിരിച്ചറിയൽക്കാർഡും നൽകുന്നതിനുള്ള പദ്ധതി

ഗുണഭോക്താക്കൾ

- മെഡിക്കൽ ബോർഡ് സർട്ടിഫിക്കറ്റും തിരിച്ചറിയൽക്കാർഡും ഇല്ലാത്ത മാനസിക ശാരീരിക വൈകല്യം ബാധിച്ചവർ
- പുതുക്കേണ്ട ആളുകൾ

അപേക്ഷിക്കേണ്ടവിധം

- നിർദ്ദിഷ്ട അപേക്ഷാ ഫോറം സാമൂഹ്യ സുരക്ഷാമിഷൻ ഓഫീസ്, എ.സി.ഡി.എസ് ഓഫീസുകൾ, അക്കണവാടികൾ എന്നിവിടങ്ങളിൽ നിന്നും ലഭിക്കുന്നു.
- പുതിപ്പിച്ച അപേക്ഷകൾ എ.സി.ഡി.എസ് ഓഫീസുകളിൽ നൽകണം.

പ്രവർത്തനങ്ങൾ

- സിവിൽ സർജൻ റാകിൽ കുറയാത്ത ഒരു ഡോക്ടർ അഭ്യക്ഷനായ 5 ഡോക്ടർമാർ എക്കിലുമുള്ള ബോർഡ് പരിശോധിപ്പിക്കുന്നു.
- പ്ലാറ്റ് ഗ്രൂപ്പ് പരിശോധിക്കുന്നതിനായി ഒരു ലാബ് ടെക്നീഷ്യൻ, കണ്ണുപരിശോധനയ്ക്കായി ഒരു പ്രഫോമെട്ടീഷ്യൻ, കേൾവി പരിശോധിക്കുന്നതിനായി ഒരു ഓഡിയോളജിസ്റ്റ് എന്നിവർ ഉണ്ടാകും.
- സി.ഡിറ്റിൽ നിന്നുമുള്ള വിദഗ്ധരാർ ലാമിനേറ്റു ചെയ്തു തിരിച്ചറിയൽ കാർഡും പാസ്ബൈക്കും മെഡിക്കൽ ബോർഡ് സർട്ടിഫിക്കറ്റും നൽകുന്നു.

14. എൻഡോസർഫോർ ബാധിതരുടെ കുടുംബങ്ങളിലെ കുട്ടികൾക്കുള്ള വിദ്യാഭ്യാസ ആനുകൂല്യം

എൻഡോസർഫോർ ദുരിതബാധിതരുടെ കുടുംബങ്ങളിലെ 1 മുതൽ 12-ാം ക്ലാസ്സുവരെ പഠിക്കുന്ന കുട്ടികൾക്കായാണ് പദ്ധതി.

യനസഹായം

1 മുതൽ 8 വരെ ക്ലാസ്സുകളിലെ കുട്ടികൾക്ക്	- 2000 രൂപ
8 മുതൽ 10 വരെ ക്ലാസ്സുകളിലെ കുട്ടികൾക്ക്	- 3000 രൂപ
+1,+2 ക്ലാസ്സുകൾ	- 4000 രൂപ
തുക ഒരു വർഷം ഒറ്റത്തവണയായി ലഭിക്കുന്നു.	

15. ഇന്തിരാ ഗാന്ധി ദേശീയ വികലാംഗ പെൻഷൻ

അർഹത

40%ൽ കുടുതൽ വികലാംഗതമുള്ള ബി.പി.എൽ കുടുംബത്തിൽപ്പെട്ട 18 നും 59 നും ഇടയിൽ പ്രായമുള്ള (30 വയസ്സ് കഴിഞ്ഞാൽ വാർദ്ധക്യകാല പെൻഷൻ സ്കീമിലേക്ക് മാറ്റും. ഇതിന് (പ്രത്യേക അപേക്ഷ വേണ്ട)വർ, ഭിക്ഷാടനം നടത്തുന്നവർ, ശരണാലയങ്ങളിൽ കഴിയുന്നവർ, മറ്റ് പെൻഷൻകൾ ലഭിക്കുന്നവർ എന്നിവർ അർഹരല്ല.

പെൻഷൻ തുക - 700 രൂപ

80 %ന് മുകളിൽ വികലാംഗതമുള്ളവർ - 1000 രൂപ

നിശ്ചിത ഫോറത്തിൽ ശ്രാമപഞ്ചായത്തിൽ അപേക്ഷ നൽകുന്നതാണും, വയസ്സ്, വികലാംഗത്വം എന്നിവ തെളിയിക്കുന്നതിനുള്ള രേഖകൾ ഹാജരാക്കണം. വില്ലേജ് എക്സ് റൂൻഷൻ ഓഫീസർ അനേകം നടത്തി റിപ്പോർട്ട് നൽകുന്നതാണും. 30 ദിവസത്തിനകം ഭരണ സമിതി തീരുമാനമെടുക്കണം. അപേക്ഷ നിരസിച്ചാൽ ജില്ലാ കളക്ടർക്ക് അപ്പീൽ നൽകാം.

16 കാര്യകർത്താ ബീമാധ്യാജന

അംഗസ്ഥാടി വർക്കർ/ഹൈപ്പർ എന്നിവർക്ക് വേണ്ടിയുള്ള ഒരു കേന്ദ്രാവിഷ്കൃത ഇൻഷുറൻസ് പദ്ധതിയാണിത്. എൽ.എ.സി മുഖ്യമന്ത്രിയാണ് ഈ പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കുന്നത്. 200 രൂപയാണ് പ്രീമിയം. ഇതിൽ 100 രൂപ എൽ.എസിയുടെ സോഷ്യൽ സെക്യൂറിറ്റി ഫണ്ടിൽ നിന്ന് 100 രൂപ ഗവൺമെന്റ് ഓഫ് ഇന്ത്യയുമാണ് വഹിക്കുന്നത്. അംഗങ്ങൾക്ക് ക്രീടികൾക്ക് ഇൽനെസ്റ്റിന്റെ കവറേജായി 20000 രൂപ ലഭിക്കുന്നതാണ്. എന്നാൽ ഈ ആനുകൂല്യത്തിന് വേണ്ടി അംഗങ്ങൾ വിഹിതം അടയ്ക്കുന്നത് 31.03.2011 വരെ ഒഴിവാക്കിയിട്ടുണ്ട്. ഈ പദ്ധതി പ്രകാരം അപകടം മുലമല്ലാത്ത മരണം സംഭവിച്ചാൽ 30,000 രൂപയും അപകടമരണമോ അപകടത്താൽ സ്ഥിരമായ വൈകല്യമോ സംഭവിച്ചാൽ 75,000 രൂപയും അപകടക്കാണ്ഡ് ഭാഗികമായ അംഗവൈകല്യം സംഭവിച്ചാൽ 37,500 രൂപയും

ആനുകൂല്യം ലഭിക്കുന്നതാണ്. കൂടാതെ 9-10 ക്ലാസ്സ് തൊട്ട്
12-10 ക്ലാസ്സ് വരെയുള്ള അധികാരിക്കുന്ന കൂട്ടികളുടെ പറമ
തതിന് ചെതുമാസ സ്കോളർഷിപ്പ് അനുവദിക്കുന്നതാണ്.
കാൻസർ തുടങ്ങിയുള്ള മാരക രോഗങ്ങൾക്ക് 20,000 രൂപയും
അനുവദിക്കുന്നതാണ്.

ഭിന്നശേഷിയുള്ള വ്യക്തികൾക്ക് എല്ലാ മേഖലയിൽ നിന്നും
വ്യപകമായ തോതിലുള്ള സേവനങ്ങൾ അനിവാര്യമാണ്.
ദേശീയനയത്തിന്റെയും ഭിന്നശേഷി അവകാശവേദികളു
ടൈം ആരോഗ്യ സാമൂഹിക രംഗത്തുണ്ടായ മുന്നേറ്റങ്ങളു
ടൈം ഫലമായി ഭിന്നശേഷി സേവനങ്ങൾ വികാസം പ്രാപി
ച്ചിട്ട് കൂറച്ച് വർഷങ്ങളെ ആയിട്ടുള്ളൂ. ഈ സേവനങ്ങൾ ഉറ
പ്പാക്കപ്പെടണമെങ്കിൽ പ്രാദേശിക സർക്കാരുകളുടെ ആവശ്യ
മായ മാനസിക സാമൂഹിക ഇടപെടൽ സംഖ്യാനങ്ങൾ
ഉയർത്തിക്കൊണ്ടു വരേണ്ടതുണ്ട്.